

Врз основа на член 22 став 2, член 287 и член 418 од Законот за трговските друштва, а согласно Одлуката број 02-1046/14 за измена на Статутот број 01-447 од 23.04.2015 година на Акционерското друштво Земјоделски комбинат ПЕЛАГОНИЈА – Битола – Пречистен текст-, донесена од Собранието на акционери на ЗК "Пелагонија" АД – Битола на седницата одржана на ден 01.07.2019 година, Одборот на директори на Земјоделскиот комбинат ПЕЛАГОНИЈА Акционерско друштво – Битола на ден 02.07.2019 година, го подготви следниот

С Т А Т У Т **НА АКЦИОНЕРСКОТО ДРУШТВО ЗЕМЈОДЕЛСКИ КОМБИНАТ** **"ПЕЛАГОНИЈА" - БИТОЛА** **- ПРЕЧИСТЕН ТЕКСТ -**

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој Статут, а согласно одлуката за трансформација на ЗК "Пелагонија" АД - Битола за продажба на претпријатието на лица што го превземаат управувањето бр.02-900/2 од 13.09.1996 година се конституира како Акционерско друштво - Земјоделски комбинат "Пелагонија" – Битола (во понатамошниот текст – друштво).

Член 2

Друштвото е трговско друштво во кое акционерите учествуваат со влогови во основната главнина, која е поделена на акции.

Член 3

Друштвото е основано на неопределено време.

II. ФИРМА И СЕДИШТЕ НА ДРУШТВОТО

Член 4

Друштвото работи под следната фирма:

Земјоделски комбинат "ПЕЛАГОНИЈА" - Акционерско друштво – Битола.

Скратен назив на фирмата што ќе го користи друштвото е ЗК "Пелагонија" АД – Битола.

Член 5

Седиштето на Друштвото се наоѓа на улица Новачки пат бр. 11 во Битола.

Член 6

За промена на седиштето на Друштвото одлучува Одборот на директори, а со одлуката се запознава Собранието на Друштвото кое на првата наредна седница ја потврдува одлуката.

Со одлуката за промена на седиштето на друштвото истовремено се одлучува и за новото седиште на Друштвото.

Член 7

За промена на фирмата на Друштвото одлучува Собранието на предлог на Одборот на директори, а истовремено се одлучува и за новата фирма на Друштвото.

Член 8

Друштвото има печат, штембил и заштитен знак (амблем).

Печатот е со тркалезна форма со пречник од 30 мм. со следниот текст: Земјоделски комбинат "Пелагонија" АД - Битола.

Штембилот на Друштвото е во правоаголна форма со истиот текст како печатот.

Заштитниот знак на Друштвото го определува Одборот на директори а за што на првата седница го известува Собранието кое ја потврдува одлуката.

За промена на заштитниот знак и печатот одлучува Одборот на директори која одлука ја потврдува Собранието.

Бројот, употребата, евиденцијата, уништувањето и чувањето на печатот и штембилот се уредува со одлука на Одборот на директори.

III. ОПШТА КЛАУЗУЛА ЗА БИЗНИС

Член 9

Претежната дејност на Друштвото е 01.11 – одгледување на жита (освен ориз), мешунасти растенија и масодајно семе.

Друштвото ќе ги врши на сите дејности според Националната класификација на дејностите освен оние за кои е потребна согласност, дозвола или друг акт на државен орган или на друг надлежен орган.

Предмет на работа на Друштвото се и сите дејности во надворешно трговскиот промет освен за оние за кои е потребна согласност или дозвола од надлежен орган.

Член 10

За промена на дејноста на Друштвото одлучува Одборот на директори на Друштвото.

IV. ВНАТРЕШНА ОРГАНИЗАЦИЈА НА ДРУШТВОТО

Член 11

Друштвото е организирано во внатрешни организациони единици.

Внатрешната организација на друштвото се уредува со Правилник за организација и систематизација којшто на предлог на Извршниот директор го донесува Одборот на директори.

Во друштвото можат да се организираат разни форми на организациони единици во согласност со карактерот на процесот на работа.

Одборот на директори може со одлука да ги менува и дополнува организационите единици.

Раководењето со внатрешните организациони единици се определува со Правилникот за организација и систематизација од став 2 на овој член.

Член 12

Кога друштвото врши било која дејност и работа од предметот на работењето надвор од седиштето на друштвото може истата да ја врши и преку една или повеќе подружници.

Одлука за организирање на подружница донесува Одборот на директори во согласност со овој статут.

Подружницата нема својство на правно лице. Од работењето на подружницата, права и обврски стекнува друштвото.

Подружницата работи под фирма на друштвото при што задолжително се наведува нејзиното седиште и зборот "подружница". Кон фирмата на друштвото подружницата може да додаде и свој назив.

Подружницата престанува ако Одборот на директори донесе одлука за престанување на подружницата.

V. ОСНОВНА ГЛАВНИНА И АКЦИИ

Член 13

Основната главнина на Друштвото изнесува 14.245.614 ЕВРА.

Висината на основната главнина е утврдена од страна на овластените проценители во извештајот за проценка на вредноста на ЗК "Пелагонија" АД - Битола со состојба на 31.12.1995 година.

Член 14

Со поништувањето на 68.711 сопствени – обични акции издадени од ЗК "Пелагонија" ад – Битола, извршено врз основа на Одлука број 02-445/15 донесена на ден 27.06.2012 година од Собранието на акционери на ЗК "Пелагонија" ад – Битола, основната главнина на ЗК "Пелагонија" ад – Битола е поделена на 202.891 акции, кои по родови во акционерската книга што се води во Централниот депозитар на хартии од вредност, се запишани како 202.891 обични акции.

Член 15

Со поништувањето на 68.711 сопствени – обични акции издадени од ЗК "Пелагонија" ад – Битола, извршено врз основа на Одлука број 02-445/15 донесена на ден 27.06.2012 година од Собранието на акционери на ЗК "Пелагонија" ад – Битола, номиналната вредност на една обична акција изнесува 70,21314 ЕВРА, а основната главнина на Друштвото што е поделена на 202.891 обични акции, останува непроменета и истата и понатаму изнесува 14.245.614 ЕВРА.

Член 16

Основната главнина на друштвото гласи во ЕВРА и задолжително се наведува во меморандумот.

Член 17

Според содржината на правата, акциите од првата и наредните емисии што ги издава друштвото се обични и приоритетни.

Приоритетните акции можат да бидат кумулативни и партиципативни.

Приоритетните акции се издаваат како акции без право на глас и даваат права утврдени со закон и одлуката за издавање акции.

Вкупниот номинален износ на приоритетните акции без право на глас не може да биде поголем од 30% од основната главнина на друштвото.

Одлука за издавање акции донесува собранието на друштвото со двотретинско мнозинство од акциите со право на глас, претставени на собранието.

Член 18

Одлука за издавање акции донесува собранието на друштвото со мнозинство гласови коешто изнесува две третини од акциите со право на глас, претставени на собранието.

Акциите од втората и наредните емисии можат да се уплатуваат во пари, а може во предмети и права изразени во паричен износ, со тоа што мора да биде без товар и да му овозможи на Друштвото со нив слободно и трајно да располага од моментот на нивното запишување. Непаричниот влог претставува имот на Друштвото, односно Друштвото се стекнува со право на сопственост над непаричниот влог.

Акционерите немаат право на поврат на средствата што ги уплатиле на име купување на акции и немаат право на поврат на непаричниот влог што го вложиле на име купување на акции.

Член 19

Секоја обична акција на акционерите им дава:

- право на глас во Собранието на акционерите
- право на исплата на дел од добивката (дивиденда) и

- право на исплата на дел од остатокот на ликвидациската, односно стечајната маса на Друштвото.

Член 20

Друштвото во согласност со закон и со овој Статут може до износот на основната главнина да издава обврзници кои не се конвертибилни обврзници, обврзници кои на доверителите им даваат право да ги заменат за акции во одреден период на определена опција или во кое било време за време на траењето на обврзницата, и обврзници кои не обезбедуваат право на првенствено купување акции коишто Друштвото ги издава. Обврзниците можат да се издадат во износ поголем од основната главнина само ако издавањето на обврзниците е целосно обезбедено со залог на имотот на Друштвото или на друг начин.

Друштвото, во согласност со закон и со овој Статут може до износот на половина од основната главнина да издава конвертибилни обврзници коишто на доверителите им даваат право да ги заменат за акции во одреден период на определена опција или во кое било време додека трае обврзницата и да издава обврзници кои обезбедуваат право на првенство на купување акции кои Друштвото ги издава.

Акционерите имаат право на првенство при стекнувањето на обврзниците од ставот 2 на овој член.

Обврзниците се откупуваат со готови пари.

Одредбите од Законот за трговски друштва што се однесуваат на правото на првенство за запишување на новоиздадени акции, соодветно се применуваат и врз остварување на правото на првенство за запишување на новоиздадени конвертибилни обврзници.

Друштвото може, во согласност со закон, да склучува опциски договори за купување и за продажба на акции и на обврзници и фјучерс договори на начин и според условите определени во овој Статут.

Начинот и условите под коишто Друштвото ги издава хартиите од вредност, ги склучува опциските договори за купување и продажба на акции и на обврзниците, како и на фјучерс договорите, се определуваат со одлука донесена од страна на собранието на акционери, а по предлог на Одборот на директори.

Член 21

Акциите во вид на електронски запис се пренесуваат и се водат во Централниот депозитар за хартии од вредност на Република Македонија на начин утврден со Закон.

Акциите, спрема Друштвото, се неделиви.

Член 22

Акциите се запишуваат во книга на акции на друштвото (во натамошниот текст: акционерска книга) којашто се води во Централниот депозитар за хартии од вредност во електронска форма, со означување на името и презимето на акционерот, ЕМБГ, бројот на пасошот, односно бројот на личната карта, ако акционерот е странско физичко лице или на друга исправа за утврдување на идентитетот-важечка во неговата земја и неговото државјанство, како и местото на живеење, односно фирмата, седиштето, МБС, ако акционерот е правно лице и други информации.

Во акционерската книга се запишуваат и податоците што се определени во одлуката за издавање на акциите, сите оптоварувања на акциите определени со закон и со статут и забраните изречени со одлука на судот.

Спрема друштвото, за акционер се смета секое лице запишано во акционерската книга на начин определен со закон.

Иницијалниот упис и уписот на акции издадени при зголемување на основната главнина во акционерската книга се врши по налог на друштвото.

Промените во акционерската книга се вршат според извршениот пренос на акции со тргување на берза или според преносот извршен на друг начин допуштен со закон.

Секој акционер има право, на негово барање, да му се овозможи увид во сите податоци запишани во акционерската книга на друштвото во коешто е акционер на начин и

под услови определени со закон. Податоците од увидот можат да бидат употребени само за остварување на правата на акционерот.

VI. ПРАВНИ ОДНОСИ МЕЃУ ДРУШТВОТО И АКЦИОНЕРИТЕ

Член 23

Акционерите под еднакви услови имаат еднаква положба во друштвото.

Акционерите не одговараат за обврските на друштвото, доколку со одредбите на ЗТД или со одредбите на друг закон не е поинаку определено.

Секој склучен договор или преземена друга правна работа од некои од акционерите со којашто се повредуваат правата и интересите на други акционери е ништовна, освен ако со тој договор, односно правна работа не се согласат сите акционери.

Член 24

Акционерот е должен на друштвото да му го плати номиналниот износ на акцијата, односно поголемиот износ ако акцијата е издадена со поголем износ од номиналниот износ, како и да му го пренесе непаричниот влог ако акцијата ја стекнува врз основа на внесување непаричен влог.

Условите за плаќање на акциите коишто акционерите ги запишале, а не ги платиле се еднакви за сите акционери според родот и класата на акциите.

Акционерот не може побарувањата спрема друштвото да ги пребива со уплатите на акциите ниту може над непаричните влогови да остварува право на задржување.

Друштвото не може на одделни акционери да им ја одложи уплатата ниту да ги ослободи од уплатата ниту може на име уплата да прими нешто друго од она што е предвидено во статутот. Непаричниот влог што се состои од побарување се смета за внесен дури откако друштвото ќе го наплати, односно преземе. Друштвото му одговара на акционерот ако за наплатувањето не се грижи со внимание на уреден и совесен трговец.

Член 25

Акционерот мора да ги плати акциите на повик на Одборот на директори според условите под коишто ги запишал. Повикот се врши со повикување кое се објавува во еден од дневните весници.

Акционер кој навреме не ја изврши уплатата, нема право на глас се додека не ја плати заостанатата уплата вклучувајќи и законска затезна камата. Акционерот кој не ги платил акциите во утврдениот рок е должен да плати законска затезна камата.

Ако акционерот е во задоцнување со внесувањето на непаричниот влог, е должен да плати договорна казна под условите определени со договорот за преземање на непаричниот влог во согласност со статутот.

Член 26

Секој сопственик на делумно платени акции е лично одговорен за неплатениот дел од износот за којшто биле издадени акциите. Друштвото не може да го ослободи сопственикот на делумно платени акции од обврската да го плати неплатениот дел од цената на запишаните акции.

По исклучок од ставот 1 на овој член, друштвото може да го ослободи акционерот од обврската за плаќање на запишаните акции само во случај на намалување на основната главнина на начин и според условите утврдени со закон.

Член 27

Освен во случаите предвидени со закон, друштвото на акционерите не им го враќа уплатениот влог. За враќање влог не се смета плаќањето на куповната цена при дозволеното стекнување сопствени акции од страна на друштвото.

На акционерите не смее да им се ветува ниту да им се исплатува камата за внесениот влог во друштвото.

Член 28

На акционерот кој нема да ги плати запишаните акции во рокот и според условите под кои ги запишал, може со препорачано писмо, да му се даде дополнителен рок, со предупредување дека, ако во дадениот рок не ја исполни обврската за плаќање, ќе му се одземат сите делумно платени акции за коишто бил предупреден да ги плати. Давањето на дополнителниот рок се објавува во дневен весник.

На акционерот кој, и покрај предупредувањето од ставот 1 на овој член, нема да го уплати износот којшто од него се бара во корист на друштвото, му се одземаат акциите и се исклучува од друштвото. Во објавата од ставот 1 на овој член се наведуваат акциите што му се одземаат во корист на друштвото.

За исклучувањето од друштвото, акционерот се известува во писмена форма, со препорачано писмо или со писмо доставено лично на рака.

Член 29

Ако друштвото ги продаде акциите што ги одзело од исклучениот акционер:

1) под нивниот номинален износ, а средствата не се доволни да се намират неплатениот дел од влогот, како и трошоците и законската затезна камата, исклучениот акционер е должен на друштвото да му ја доплати разликата;

2) според нивниот номинален износ, по намирувањето на трошоците и законската затезна камата друштвото му го враќа претходно платениот износ намален за трошоците и затезната законска камата и

3) над нивниот номинален износ, по намирувањето на трошоците и законската затезна камата, друштвото му го враќа претходно платениот износ намален за трошоците и законската затезна камата, до номиналниот износ на акцијата, а разликата ја задржува друштвото.

Исклучениот акционер има обврска да плати и договорна казна, ако е утврдена во јавниот повик, за ненавремено внесување на непаричен влог. Со исплатите од ставот 1 на овој член не се исклучува и одговорноста на исклучениот акционер за причинетата штета на друштвото поради пропуштањето на уплатата.

Акциите на исклучениот акционер друштвото ги продава преку берза. Акциите можат да се продадат и претворот во пари и на друг начин само со согласност на исклучениот акционер.

Член 30

Акционерите учествуваат во поделбата на добивката што им припаѓа под условите и начинот утврдени со овој статут.

Акционерите имаат право на учество во добивката, освен ако, според одлуката на собранието за употреба на добивката, донесена врз основа на закон или на овој статут, добивката е изоставена од распределбата меѓу акционерите.

Дивидендата за секој род или класа на акции се плаќа сразмерно на сопствениците од тој род или класа на акции. Ако влоговите во основната главнина не се платени во целост или не се платени сите акции во ист сооднос, акционерите кои навремено ги извршуваат своите обврски учествуваат во распределбата на добивката сразмерно на уплатениот дел од акциите. Извршените уплати во текот на деловната година се земаат предвид според времето на уплатата.

Член 31

По одобрувањето на годишната сметка и на финансиските извештаи и утврдувањето на постоењето добивка за распределба, собранието го определува делот којшто им се доделува на акционерите во форма на дивиденда, според правата што ги дава родот и класата на акциите.

Одборот на директори може да исплати дивиденда во износ којшто не ја надминува вкупно остварената добивка искажана со годишната сметка и со финансиските извештаи, зголемена за пренесената нераспределена добивка од претходните години или со резервите кои можат да се распределуваат, односно кои ги надминуваат законските резерви и резервите определени со статутот и ако се покриени загубите од претходните години, ако

тие од кои било причини не биле покриени со последната одобрена годишна сметка и со финансиските извештаи.

Ако е потребно, заради сигурност на друштвото или за што порамномерна дивиденда, пред да се определи висината на дивидендата, акционерите можат со Статутот да определат да се формира посебна резерва.

Начините на плаќање на дивидендата ги утврдуваат акционерите на Собранието.

Дивидендата се исплатува најдоцна во рок од девет месеца по завршувањето на деловната година.

Член 32

Собранието може да определи на акционерите, за дел од дивидендата што е ставена на распределба или од авансите од дивидендата, дивидендата, односно авансот од дивидендата да им се исплати во пари или во акции.

Понудата за плаќање на дивидендата или на авансите од дивидендата во акции мора да биде направена во исто време на сите акционери според родот и класата на акциите.

Член 33

На акционерите може во текот на деловната година од предвидливиот дел од добивката да им се исплати аванс на име дивиденда.

Одборот на директори може во текот на деловната година врз основа на периодична сметка или периодични финансиски извештаи за трите, шесте односно деветте месеци, потврдени од овластениот ревизор на друштвото да им исплати на акционерите аванс на име дивиденда.

Одборот на директори може да го исплати авансот на дивиденда само до износот на добивката којашто е остварена во периодот за којшто се исплаќа авансот на дивиденда, при што не може да ја надмине вкупната добивка остварена во претходната година одобрена со годишната сметка, зголемена за пренесената нераспределена добивка од претходните години и со резервите кои можат да се распределуваат за оваа цел, намалени за износите коишто се издвојуваат за законските резерви, за периодот за којшто се пресметува авансот на дивидендата, ако не се покриени загубите од претходните години, а тие од било кои причини не биле покриени со последната одобрена годишна сметка и со финансиските извештаи.

За исплата на аванс на дивиденда потребна е согласност на сите неизвршни членови на Одборот на директори.

Член 34

Акционер кој примил од друштвото аванс од дивиденда, дивиденда или други средства по која било основа, има обврска да му ги врати на друштвото, ако друштвото докаже дека акционерот знаел или, со оглед на околностите, морал да знае дека распределбата на средствата е во спротивност со закон.

Правото за поднесување тужба за случаите од став 1 на овој член застарува за пет години од примањето на забранетото плаќање.

Член 35

На предлог на Одборот на директори Собранието може да донесе одлука за стекнување сопствени акции со откуп во којашто се утврдени начинот на откупот, максималниот број на акции којшто треба да се стекне, времето во коешто откупот треба да се изврши и коешто не може да биде подолго од 12 месеца од денот на донесувањето на одлуката за стекнување сопствени акции, минималната и максималната противвредност којашто може да се плати за нив, номиналниот износ на стекнатите акции, заедно со акциите што Друштвото ги стекнало претходно, односно коишто Друштвото ги држи, да не надмине една десеттина од основната главнина, со стекнувањето на сопствените акции, да не се намали имотот на Друштвото под износот на основната главнина и резервите коишто, според законот или според Статутот, мора да ги има и коишто не смеат да се користат за исплата на акционерите и со откупот да се стекнуваат само акции коишто во целост се уплатени.

Правата од стекнатите сопствени акции мируваат.

Член 36

Друштвото може да стекнува сопствени акции и на посебни начини определени во член 335 од Законот за трговските друштва, без примена на условите од членот 333 став 1 од Законот за трговските друштва и член 35 од овој Статут.

Акциите стекнати во случаите наведени во ставот 1 од овој член мора да се целосно платени и мора да се отуѓат во рок од три години од денот на нивното стекнување, освен ако номиналниот износ на стекнатите акции, вклучувајќи ги и стекнатите сопствени акции, според членот 333 од Законот за трговските друштва не надминува една десеттина од основната главнина.

Ако акциите кои се стекнати според ставот 1 од овој член не се отуѓат и истите претходно се понудени за продажба по пат на јавна понуда во рокот од ставот 2 на овој член, но продажбата не била успешна, односно никој не се јавил да ги купи, тогаш акциите кои се стекнати според став 1 од овој член без одлагање треба да бидат поништени.

Кога поништувањето на сопствените акции доведува до намалување на имотот на Друштвото под номиналната вредност на основната главнина, мора да се спроведе постапка за намалување на основната главнина.

Одлука за стекнување сопствени акции согласно став 1 на овој член донесува Одборот на директори.

Член 37

Одлука за отуѓувањето на стекнатите сопствени акции донесува собранието на акционери под услови, на начин и постапка утврдени со закон.

Член 38

На предлог на Одборот на директори Собранието може да донесе одлука друштвото да издаде и акции во кои е содржано правото на друштвото во определен рок да ги откупува така издадените акции. Откупот се врши под следните услови:

1. собранието да донесе одлука за откуп на таквите акции пред да бидат запишани;
2. акциите треба да бидат платени целосно;
3. откупот да се врши само со средства коишто ја надминуваат основната главнина и резервите, што според овој закон и овој статут не смеат да се распределуваат на акционерите и
4. износот којшто не е помал од номиналниот износ на издадените акции мора да се стави во резервите, коишто според Законот за трговските друштва и овој статут не можат да се распределуваат, освен во случај на намалување на основната главнина.

Одредбата од став 1 точка 1 на овој член нема да се применува на откупите при коишто се употребуваат средства за издавање нови акции со коишто се откупуваат постојните акции, а во кои е содржано правото на откуп од страна на друштвото,

Ако постои одредба за плаќање премија на акционерите при откупот, премијата може да се исплатува само од резервите коишто можат да им се распределуваат на акционерите.

Друштвото мора да ги откупи издадените акции од став 1 на овој член во рок којшто не е подолг од една година од денот на нивното издавање.

Известување за откуп на акциите од ставот 1 на овој член се објавува во „Службен весник на Република Македонија“.

VII. ЗГОЛЕМУВАЊЕ НА ОСНОВНАТА ГЛАВНИНА

Член 39

Зголемувањето на основната главнина на друштвото се врши:

- со влогови,
- со условно зголемување на основната главнина,
- со одобрен капитал и
- од средствата на друштвото.

Член 40

Зголемувањето на основната главнина се врши со одлука на собранието на друштвото (во натамошниот текст: собранието) за зголемување на основната главнина. Одлуката за зголемување на основната главнина има карактер на одлука за измена на овој статут, освен одлуката за зголемување на основната главнина што Одборот на директори ја донесе според одредбите од овој Статут за одобрен капитал.

Одлуката за зголемување на основната главнина содржи податоци за износот, начинот и датумот на зголемувањето на сонованата главнина, бројот, родот и класите на акциите, паричните и непаричните влогови врз основа на коишто се преземаат новоиздадените акции и други податоци определени со закон, според соодветниот начин на зголемување на основната главнина.

Одлуката за зголемување на основната главнина се донесува со мнозинство гласови коешто не може да изнесува под две третини од претставените акции на собранието со право на глас.

Ако постојат повеќе родови акции, одлуката од ставот 1 на овој член е полноважна ако се согласат за тоа акционерите од секој род акции. Одлуката за согласност акционерите од секој род акции ја донесуваат со истото мнозинство со коешто е донесена одлуката од ставот 1 на овој член.

Нова одлука за зголемување на основната главнина може да биде донесена само ако претходното зголемување на основната главнина е извршено и запишано во трговскиот регистар и кај депозитарот на хартии од вредност.

Член 41

При зголемување на основната главнина, акционерите имаат право на првенство за запишување на новоиздадените акции од истиот род и класа на акции сразмерно на учеството нивните акции во основната главнина на Друштвото, без разлика на тоа дали новоиздадените акции се продаваат преку банка или преку друга финансиска организација.

Во случај кога Друштвото има издадено повеќе родови и класи на акции и ја зголемува основната главнина преку издавање на само еден од родовите и класи на акции, акционерите кои се сопственици на акции од другите родови и класи имаат право на првенство само откако акционерите, кои се сопственици на акциите од истиот род и класа, како и новите акции, ќе го остварат правото на првенство.

Правото на првенство за запишување на новоиздадени акции се применуваат и на издавањето на другите видови хартии од вредност кои можат да се конвертираат во акции или во кои е содржано правото за запишување на акции, но не се применува и на конверзијата на тие хартии од вредност, ниту пак на извршувањето на тие хартии од вредност."

Оваа одредба ќе се применува од денот на пристапувањето на Република Македонија во Европската унија.

Член 42

Правото на првенство за запишување новоиздадените акции може, пред запишувањето на акциите, да биде целосно или делумно исклучено само со одлуката за зголемување на основната главнина, во согласност со овој Статут којашто мора да биде објавена на начинот на којшто се објавува свикнувањето на собранието.

Собранието може да одлучува за исклучување на правото за првенство при запишувањето новоиздадени акции само врз основа на извештај, во писмена форма, на Одборот на директори во којшто се наведуваат причините за ограничувањето или за исклучувањето на правото на првенство за запишување и во којшто мора да се образложи цената на издавањето на акциите. Одлуката од ставот 1 на овој член се донесува со мнозинство гласови кое не може да изнесува под три четвртини од претставените акции на собранието со право на глас."

Оваа одредба ќе се применува од денот на пристапувањето на Република Македонија во Европската унија.

Член 43

Зголемувањето на основната главнина со влогови може да се врши само со издавање нови акции. Новоиздадените акции можат да се платат со пари и со внесување непарични влогови.

Зголемувањето на основната главнина може да се врши со парични и непарични влогови, во согласност со закон.

Одлуката за зголемување на основанат главнина со влогови може да биде донесена само ако биде уплатен во целост номиналниот износ на запишаните акции од претходната емисија.

Член 44

Друштвото може да донесе одлука за условно зголемување на основната главнина само заради остварување на следните цели:

- доверителите на друштвото да можат да го остварат правото на замена на конвертибилните обврзници со акции на друштвото и правото на првенство на запишување на новите акции коишто друштвото ќе ги издаде;
- подготовка за присоединување и за поделба со раздвојување со преземање или издвојување со преземање и
- остварување на правото на акции на вработените, на Генералниот извршен директор и на членовите на овие органи на друштвата поврзани со него.

Во одлуката за условно зголемување на основната главнина се определуваат целта на условното зголемување на основната главнина, лицата кои можат да го користат правото на првенство за запишување на новоиздадените акции, рокот во којшто мора да се изврши условното зголемување на основната главнина, условите под коишто можат да се користат овие права, износот на којшто се издаваат акциите и мерилата и критериумите според коишто овој износ може да се пресмета.

Номиналниот износ на условно зголемената основна главнина не може да ја надмине половината од основната главнина на денот на донесувањето на одлуката за условно зголемување на основната главнина.

Правото за замена на обврзниците, односно правото на првенство на запишување акции од став 1 алинеја 1 од овој член се остварува со писмена изјава за претворање на обврзниците во акции, односно за запишување акции. На писмената изјава, соодветно, се применува членот 429 од Законот за трговските друштва.

Правото на првенство за запишување на новоиздадените акции, соодветно, се применува и на остварување на правото на првенство за запишување на новоиздадените акции според одлуката за условно зголемување на основната главнина.

Член 45

Одборот на директори може најмногу за пет години по уписот на одлуката во трговскиот регистар со која е изменет овој статут, преку издавање нови акции врз основа на влогови, да ја зголеми основната главнина до определен номинален износ (одобрен капитал).

Номиналниот износ на одобрениот капитал не може да ја надмине половината од основната главнина во времето кога е дадено овластувањето за условно зголемување на основната главнина.

Новите акции можат да се издадат само со согласност на мнозинството неизвршни членови на Одборот на директори.

Издавањето нови акции се врши според одредбите од овој статут со коишто се уредува зголемувањето на основната главнина преку влогови, освен за прашањата за кои со закон поинаку е определено.

Одредбите од овој статут што се однесуваат на правото на првенство за запишување на новоиздадени акции соодветно се применуваат и на остварувањето на правото на првенство за запишување на новоиздадени акции според одлуката за зголемување на основната главнина со одобрен капитал.

Член 46

Собранието може да ја зголеми основната главнина со одлука за зголемување на основната главнина со преобразба на добивката, резервите и нераспоредените (задржани) добивки които не биле распределени за дивиденда или за коишто не била определена друга намена (во натамошниот текст: одлука за зголемување на основната главнина од средства на друштвото).

Одлуката за зголемување на основната главнина со средствата на Друштвото мора да е заснована на последната годишна сметка ревидирана од овластен ревизор за која ревизорот изразил мислење без резерва или мислење со резерва кое не ја доведува во прашање објективноста на годишната сметка, како и на годишниот извештај за работата на Друштвото во претходната деловна година, одобрени од Собранието.

Зголемувањето на основната главнина со средства на Друштвото може да се изврши со издавање нови акции. Во одлуката за зголемување на основната главнина мора да се наведе на кој начин ќе се врши зголемувањето на основната главнина.

Акционерите имаат право на новоиздадените акции, сразмерно на учеството на нивните акции во дотогашната основна главнина.

Член 47

Статутарните резерви можат да бидат претворени во основна главнина во полн износ, а законската резерва може да биде претворена во основна главнина само ако го надминува износот определен со Закон.

Добивката и резервите не можат да бидат претворени во основна главнина доколку во билансот на состојбата е прикажана загуба, вклучувајќи ја и пренесената загуба од претходните години.

Статутарните резерви коишто се определени за остварување на определена намена можат да бидат претворени во основна главнина само ако е тоа во согласност со таа намена.

Добивката може да биде претворена во основна главнина само откако Друштвото ќе издвои задолжителна општа резерва согласно член 485 од Законот за трговските друштва

VIII. НАМАЛУВАЊЕ НА ОСНОВНАТА ГЛАВНИНА

Член 48

Основната главнина може да биде намалена со:

1) намалување на номиналниот износ на еден или на повеќе родови и на класи акции;

2) спојување на еден или на повеќе родови акции, со тоа што најмалиот номинален износ на споената акција не може да биде помал од 1 ЕВРО и

3) повлекување на сопствени и на други акции, ако со повлекувањето се врши намалување на основната главнина.

(2) По намалувањето на номиналниот износ и бројот на акциите, односно по повлекувањето на сопствените и други акции, ако со повлекувањето се врши намалување на основната главнина и по уписот и по објавувањето на намалувањето на основната главнина во трговскиот регистар, акциите се поништуваат.

(3) Основната главнина не може да се намали повеќе од најмалиот номинален износ определен за основната главнина со Закон.

Член 49

Основната главнина може да се намали со одлука на Собранието донесена со мнозинство гласови коешто не може да изнесува под две третини од акциите со право на глас претставени на Собранието во моментот на донесувањето на одлуката.

Ако постојат повеќе родови акции, за полноважноста на одлуката е потребна согласност на акционерите од секој род акции, со мнозинство кое што не може да биде помало од мнозинството утврдено во ставот (1) на овој член. За давањето согласност, акционерите од секој род акции донесуваат посебна одлука за согласност. Одлуката за согласност се донесува на начинот и според условите утврдени во ставот (1) на овој член.

Со одлуката за намалување на основната главнина се определуваат износот, целта, како и начинот на спроведување на намалувањето на основната главнина. ако намалувањето на основната главнина се врши со цел да им биде вратен дел од намалената основна главнина на акционерите, тоа мора посебно да се наведе во одлуката.

Во поканата со која што се свикнува Собранието на кое се одлучува за намалувањето на основната главнина се наведуваат причината, целта и начинот на кој ќе се изврши намалувањето на основната главнина.

Член 50

Ако намалувањето на основната главнина се врши со намалување на номиналниот износ на акциите или со спојување на еден или на повеќе родови и класи акции со намалувањето на нивниот номинален износ на акционерите ќе им се издадат нови акции со нов номинален износ, сразмерно на тоа колку нивните акции учествувале во основната главнина пред намалувањето на основната главнина. Новите акции се од ист род и класа како и акциите за коишто се заменети.

Одборот на директори доставува до Централниот депозитар за хартии од вредност барање да се извршат во акционерската книга на друштвото измени, соодветни на извршеното намалување на основната главнина така што да се запише новиот номинален износ на акциите или намалувањето на бројот на акциите заради спојување или повлекување на акции.

Член 51

На акционерите може да им биде исплатен дел од намалената основна главнина дури по намалувањето на побарувањата на доверителите или по давањето обезбедување на нивните побарувања, во согласност со закон.

Исплатите во согласност со ставот (1) од овој член можат да се вршат ако е извршено намалувањето на основната главнина и ако е извршен уписот на извршеното намалување во трговскиот регистар. Акционерите не можат да бидат ослободени од обврската да ги уплатат недоплатените уплати на акциите, односно ако не го уплатиле влогот за којшто зеле обврска да го уплатат се додека не ги намират побарувањата на доверителите кои се пријавиле, односно ако друштвото не даде соодветно обезбедување за нивните побарувања.

Ако е поднесена тужба за поништување на одлуката за намалување на основната главнина, исплатите не можат да се вршат, односно ослободувањето од натамошна уплата на акциите не настапува пред правосилноста на одлуката на судот.

Член 52

Друштвото не може да исплаќа дивиденда поголема од 4 % од основната главнина на друштвото пред истекот на две години од годината во којашто е донесена одлуката за намалување на основната главнина.

(2) Ограничувањето од ставот 1 на овој член не се однесува ако друштвото до уписот на одлуката за намалувањето на основната главнина во трговскиот регистар ги намира побарувањата на доверителите или дало соодветни обезбедувања за нивните побарувања.

Член 53

Поедноставно намалување на основната главнина може да се врши само заради израмнување на номиналниот износ на основната главнина со понискиот номинален износ на основната главнина што ќе настане како последица од покривањето на загубата на Друштвото на товар на основната главнина.

(2) Поедноставно намалување на основната главнина се врши со одлука за намалување на основната главнина. Во одлуката за намалување на основната главнина се наведува дека целта за намалувањето на основната главнина е покривање на загубата и дополнување на законските резерви.

(3) Основната главнина може да биде намалена на поедноставен начин само откако ќе биде потрошена нераспределената добивка и резервите на Друштвото.

(4) Износот добиен со намалување на основната главнина не смее да им се исплатува на акционерите и не смее да се користи за тоа акционерите да се ослободуваат од натамошните уплати на влогот врз основа на којшто ги презеле акциите.

Член 54

Намалувањето на основната главнина може да се врши и со присилно повлекување на акции.

Повлекувањето на акциите се врши според закон и овој статут.

Собранието, во одлуката за намалување на основната главнина ги определува на начинот на којшто ќе се спроведе повлекувањето на акциите, рокот, како и подробностите какотоа треба да се спроведе.

За исплата на надоместокот, на акционерите којшто им припаѓа во случај на присилно повлекување акции или кога акциите се стекнуваат за да бидат повлечени, како и за ослободување на акционерите од обврската за уплата на преземениот влог, на соодветен начин, се применуваат одредбите од членот 445 на Законот за трговски друштва.

Не се постапува според ставот 2 на овој член ако акциите за коишто во целост е уплатен номиналниот или поголемиот износ за којшто се издадени:

1) бесплатно се дадени на располагање на друштвото и

2) се повлечени на товар на добивката или на другите резерви ако тие можат да се користат за тоа.

Во случаите од ставот 5 на овој член во капиталната добивка се внесува износот којшто одговара на износот на основната главнина којшто отпаѓа на повлечените акции. тие средства, освен во случаите на намалување на основната главнина, не смеат да им се исплаќаат на акционерите.

Намалувањето на основната главнина, во согласност со ставот 5 од овој член, се врши со одлука за намалување на основната главнина којашто собранието ја донесува со мнозинство од акциите со право на глас претставени на собранието. Во одлуката се определува целта на намалувањето на основната главнина.

Одлуката за намалување на основната главнина со повлекување акции се запишува во трговскиот регистар.

Член 55

На одлуката за намалување на основната главнина се врши предбележба во трговскиот регистар.

Во рок од осум дена од денот по извршеното зголемување или намалување на основната главнина Извршниот директор поднесува пријава за упис во судскиот регистар.

IX. УПРАВУВАЊЕ И ОДЛУЧУВАЊЕ СО ДРУШТВОТО

Член 56

Управувањето и одлучувањето со Друштвото е организирано според едностепениот систем, односно се остварува преку Одбор на директори.

Одборот на директори брои 5 (пет) членови, од кои 1 (еден) е извршен член на Одборот на директори (извршен директор), а 4 (четири) се неизвршни членови на Одборот на директори (во натамошниот текст: неизвршни членови).

Правата, обврските како и видот и обемот на доверените задачи на извршниот член на Одборот на директори (извршниот директор), се уредуваат со договор за уредување на односите меѓу Друштвото и извршен директор.

Еден неизвршен член на Одборот на директори собранието го избира како независен член на Одборот на директори, за што при неговиот избор се назначува кој член се избира како независен член на Одборот на директори.

Член 57

Членовите на Одборот на директори ги избира Собранието на акционери со мнозинство гласови од акциите со право на глас од кворумот определен за работа на собранието со овој статут.

Членовите на Одборот на директори се избираат за период од четири години и можат да бидат повторно избрани без разлика на тоа колку мандати претходно биле избрани.

Член 58

Пред да се пристапи кон избор на член на Одборот на директори акционерите предлагаат (номинираат) кандидати. Предлозите се доставуваат во писмена форма.

Пред да се пристапи кон избор на член на Одборот на директори, за секој кандидат во писмена форма се објавуваат податоци за: возраста, полот, образованието и други професионални квалификации, работното искуство и како го стекнал, во кои друштва е или бил член на орган на управување и други поважни функции што ги вршел, бројот на акциите што ги поседува во друштвото и во други друштва, како и заемите и другите обврски коишто ги има спрема Друштвото.

Податоците од претходниот став им се доставуваат на акционерите најдоцна седум дена пред собранието да пристапи кон избор и се достапни за секој акционер.

Одлуката на собранието за избор на Одборот на директори, односно негов член влегува во сила со денот на донесувањето, а пријавата за упис во трговскиот регистар на избраниот Одбор на директори, односно негов член ја поднесува лице определено со одлука на собранието.

Член 59

За член на Одборот на директори можат да бидат избрани само физички лица кои се деловно способни.

За член на Одборот на директори не може да биде избрано лице против кое е изречена казна, односно прекршочна санкција забрана за вршење на должност од определено занимање кое делумно или во целост е опфатено во предметот на работењето на Друштвото додека трае таа забрана.

Член 60

Од редот на неизвршните членови, Одборот на директори со мнозинство гласови од вкупниот број членови избира претседател на Одборот на директори.

Одборот на директори може да го разреши претседателот во било кое време и да избере нов претседател.

Претседателот на Одборот на директори ги свикува и претседава со состаноците, одговорен е за водењето евиденција за состаноците и организирањето на другите начините на работа и одлучување на Одборот на директори.

Во отсуство на претседателот, или од други причини да не е во можност да ја врши функцијата, со состаноците на Одборот на директори претседава друг неизвршен член, што се избира со мнозинство гласови од присутните членови на Одборот на директори.

Член 61

Ако одделни членови на Одборот на директори престанат да ги вршат функциите во мандатот, или се спречени, другите членови на Одборот продолжуваат со работа до пополнувањето на испразнетото место на наредното собрание.

Ако бројот на членовите на Одборот на директори се намали под бројот определен со Статутот, но не помал од минималниот број определен со закон, Одборот на директори може, во рок од 90 дена од денот кога на членот му престанала функцијата, да го пополни неговиот состав со избор на вршител на должност член на Одбор на директори до наредното собрание. Донесените одлуки и преземените правни работи и дејствија од страна на Одборот на директори остануваат полноважни.

Ако бројот на членовите на Одборот на директори се намали под бројот определен со закон, преостанатите членови на Одборот на директори, мораат во рок од три дена да свикаат собрание за да се пополни составот на Одборот на директори. Ако собранието не биде свикано во овој рок, собранието го свикуваат неизвршните членови на Одборот на директори во рок од три дена по истекот на претходниот рок. Донесените одлуки и превземените правни работи и дејствија од страна на Одборот на директори остануваат полноважни.

Член 62

Собранието со одлука го определува месечниот пашал на неизвршните членови на Одборот на директорите. Неизвршните членови на Одборот на директорите имаат право и на надомест на сите други трошоци (патни и други трошоци), како и други права што се

поврзани со вршењето на нивната функција (користење работни простории, потребни средства за работа и друго).

Извршниот директор има право на плата, односно месечен надомест, право на осигурување на живот и на друг вид осигурување, на надоместок на патни и на други трошоци и други права.

За работата на извршниот директор, собранието може со одлука да му одобри и учество во добивката. Учеството, по правило, се состои од учество со дел од годишната добивка на друштвото (исплата во пари, акции, тантиема, бонус или друг начин). Одобреното учество во годишната добивка на друштвото се пресметува на делот од годишната добивка што останува по намалувањето на остварената добивка за износот од вкупните загуби пренесени од претходните години и за износите што се издвојуваат за законски и за статутарни резерви. Одлука што е спротивна на оваа одредба е ништовна.

Правата на извршниот директор, од ставовите 2 и 3 на овој член се уредуваат со договор за уредување на односите меѓу друштвото и извршниот директор соодветно на видот и обемот на доверените задачи, работноправен статус и на неговиот личен придонес во успешноста на работењето на друштвото.

Во договорот од став 4 на овој член се определуваат и ситуациите кога се смета дека значително е влошена финансиската состојба на друштвото, поради што примањата на извршниот директор претставуваат голем товар за друштвото, поради што собранието на предлог на неизвршните членови на Одборот на директорите, можат да ги намалат вкупните примања и други права на извршниот директор од ставовите 2 и 4 на овој член. Со ова намалување на примањата односите меѓу извршниот директор и друштвото остануваат непроменети, а извршниот директор може да го откаже договорот и даде оставка најрано до крајот на следното тримесечје, со отказан рок кој не може да биде пократок од 30 дена, освен ако собранието, неизвршните членови на Одборот на директори, не прифати пократок рок.

За посебно доверени работи што за друштвото ги извршил член на Одборот на директори може да му се признае дополнителна награда.

Член 63

Одборот на директори од членовите избрани во Одборот на директори, го назначува извршниот директор.

За извршен директор не може да биде избран член на Одборот на директори кој е избран како независен неизвршен член на Одборот на директори.

Одборот на директори изборот на извршниот директор го врши со јавно гласање, а со мнозинство гласови од сите членови на Одборот на директори.

Изборот на извршниот директор се врши со мандат од четири години.

Извршниот директор може одново да бидат избран без ограничување.

Член 64

За извршен директор може да биде именувано физичко лице кое е деловно способно и покрај општите услови утврдени со закон, да поседува висока стручност и професионалност особено во организационата, економско-финансиската, правна, земјоделска и друга сфера и да е реномиран и потврден стручњак и да ужива авторитет за вршење на таа функција.

Член 65

Со оглед на комплексноста на функцијата на Одборот на директори за неизвршен член може да биде именувано лице кое поседува висока стручност и професионалност во економско-финансиската, земјоделската, правно-организационата и друга сфера, а кои се реномирани и потврдени и уживаат авторитет за обавување на таа функција.

Член 66

Ако Годишното собрание не ја одобри работата на Одборот на директори или на негов член, мандатот му престанува на сите членови на Одборот на директори, односно членот на којшто Годишното собрание не му ја одобрило работата.

Во случајот од став 1 на овој член Годишното собрание пристапува кон избор на сите членови на Одборот на директори или кон избор на нов член на местото на оној на којшто собранието не му ја одобрило работата.

По исклучок од став 2 на овој член собранието може да одлучи членовите на Одборот на директори на кои им ја одобрило работата да продолжат да ги вршат неопходните работи во друштвото до изборот на полниот состав на Одборот на директори. Изборот на членовите на Одборот на директори се врши на продолжена седница што се одржува во рок не пократок од осум дена и не подолг од 15 дена од денот на објавувањето на датумот на којшто ќе продолжи седницата на Годишното собрание. Денот на одржувањето на продолжената седница се објавува во дневен весник.

Одлуката на собранието за отповикување на Одборот на директори, односно на негов член влегува во сила од денот на донесувањето.

Член 67

Собранието може да ги отповика сите членови на Одборот на директори, односно негов член и пред истекот на времето за коешто биле избрани. За одлуката за отповикување е потребно мнозинство коешто не може да изнесува под две третини од акциите со право на глас претставени на собранието.

Извршен член на Одборот на директорите може да биде отповикан од страна на Одборот на директорите со мнозинство гласови од вкупниот број членови на Одборот на директори во кое било време, со или без образложение. На отповиканиот извршен член му мирува својството на член во Одборот на директорите до наредното собрание на коешто ќе се одлучи дали ќе биде отповикан пред истекот на мандатот за којшто е избран.

Извршен член на Одборот на директорите кој е отповикан има право да бара надомест на штета ако така е определено во договорот за уредување на односите со друштвото.

Ако собранието отповикува повеќе од еден член на Одборот на директорите, се пристапува кон гласање за отповикување на сите членови на Одборот на директорите. Се смета дека членовите на Одборот на директорите се отповикани ако за отповикувањето акционерите се изјасниле со мнозинство гласови коешто не може да изнесува под две третини од акциите со право на глас претставени на собранието.

Член 68

Член на Одборот на директори може да поднесе оставка во кое било време со поднесување писмено известување до органот што го избрал, освен кога интересите на друштвото не наложуваат нешто друго.

Потписот на членот на Одборот на директори на известувањето за оставката мора да биде заверен кај нотар.

По поднесена оставка не се одлучува за нејзиното прифаќање. Ако интересите на друштвото го наложуваат тоа, Одборот на директори може да го обврзе членот кој дал оставка да продолжи да ја врши функцијата се до изборот на нов член на Одборот на директори, но не подолго од 60 дена. Се смета дека на членот на Одборот на директори му престанал мандатот со денот на поднесувањето на известувањето за оставката, во писмена форма, освен ако во известувањето не е наведен некој друг датум. Врз основа на известувањето за оставката, се поднесува пријава за бришење на уписот во трговскиот регистар на членот на Одборот на директори кој дал оставка.

Член 69

Правата и обврските од работниот однос што ги стекнал извршен член на Одборот на директори кој пред изборот е во работен однос во друштвото, утврдени со договор за работа, му мируваат. Мирувањето започнува од денот на изборот на тоа лице.

Извршниот член на Одборот на директори, за времето за коешто е избран, освен ако функцијата ја врши без засновање работен однос, правата од работен однос ги остварува според условите утврдени во договорот за уредување на односите меѓу извршен член на Одборот на директори и друштвото, во согласност со закон.

На лицата кои со одлука на Одборот на директори се назначени како лица со посебни овластувања и одговорности (во натамошниот текст: раководни лица) соодветно се применува ставот 1 од овој член. Раководните лица ги остваруваат правата и обврските од работен однос според условите утврдени во договорот за уредување на односот меѓу Одборот на директори и раководното лице (во натамошниот текст: договор за уредување на односите со раководно лице). Со договорот за уредување на односите со раководно лице се уредуваат: платата, надоместоците, учество во добивката, надоместокот на трошоците, надоместокот за осигурување на живот и на други видови осигурување и другите права од работен однос. Определувањето на видот и обемот на вкупните примања и на другите права и обврски од работен однос на раководно лице е соодветно на видот и обемот на доверените задачи и на одговорноста на раководното лице, како и на неговиот личен придонес во успешноста на работењето на друштвото. Од името на Одборот на директори, договорот со раководното лице го потпишува претседателот на Одборот на директори.

На извршниот директор и на раководните лица не се применуваат одредбите од колективните договори, како и одредбите од Законот за работни односи што се однесуваат на засновањето и на престанувањето на работниот однос, на дисциплинската одговорност, на платата, на надоместоците и на заштитата на правата на работниците. Правата од овие одредби од Законот за работни односи, овие лица ги остваруваат на начин и според условите утврдени во договорот.

IX.1. РАБОТА НА ОДБОРОТ НА ДИРЕКТОРИТЕ

Член 70

Одборот на директори, во рамките на овластувањата определени со закон и овој статут и овластувањата што изречно му се дадени од Собранието, управува со друштвото.

Одборот на директори има најшироки овластувања во управувањето со друштвото во рамките на предметот на работењето на друштвото и во дејствувањето во сите околности од името на друштвото, со исклучок на овластувањата што изречно им се дадени на неизвршните членови на Одборот на директори.

Во остварувањето на работите од ставовите 1 и 2 од овој член, Одборот на директори, особено ги врши следните работи:

1. Ја утврдува и води деловната политика;
2. Ги донесува општите акти на Друштвото, освен актите што со закон се утврдени во надлежност на Собранието;
3. Ги донесува плановите и програмите на Друштвото и дава насоки за нивно спроведување;
4. На предлог на извршниот директор ја утврдува внатрешната организација на друштвото;
5. Донесува одлуки за склучување договори за инвестициони вложувања, за стекнување и оттуѓување на недвижности и слични одлуки кои не се во надлежност на Собранието и на извршниот директор;
6. Донесува одлуки за склучување договори за лиценци, за вложувања, долгорочна кооперација и слично;
7. Одлучува за задолжување со кредити, купување и оттуѓување на недвижности и средства на Друштвото, ако нивната вредност изнесува најповеќе до 50 % од книговодствената вредност на имотот на Друштвото, така што одлука за задолжување со кредити, купување и оттуѓување на недвижности и средства на Друштвото, може да донесе и извршен директор ако нивната вредност изнесува најповеќе до 1% од книговодствената вредност на имотот на Друштвото. Одлуката што се однесува на задолжување со кредити, купување и оттуѓување на имот, недвижности и средства на Друштвото чија вредност е проценета над 20% до 50% од книговодствената вредност на имотот на Друштвото, Одборот на директори ја донесува во согласност на сите членови на Одборот на директори;
8. Одлучува за ставање во залог или хипотека на имот на Друштвото, така што одлука за ставање во залог или хипотека на имот на Друштвото кој изнесува до 1% од книговодствената вредност на имотот на Друштвото може да донесе и извршен директор ;
9. Одлучува за технолошки, организационен или сличен вишок на работници;

10. Одлучува за основање, затворање и пренос на претпријатие или на негов дел што учествува со 10% од доходот на Друштвото;

11. Одлучува за отпис на побарувања кои во текот на деловната година не можат да бидат поголеми од 50 % од доходот на Друштвото;

12. Одлучува за основање и престанок на подружници на Друштвото;

13. Одлучува по приговор на работниците во втор степен за правата, обврските и одговорностите на работниците од работен однос;

14. Одлучува за долгорочна кооперација со други друштва или за нејзино престанување;

15. Го усвојува Извештајот за попис на средствата и нивните извори и одлучува за спроведување на пописот;

16. Ја усвојува годишната сметка на Друштвото;

17. Одлучува за давање на прокура;

18. Врши и други работи и одлучува и по други прашања утврдени со закон, Статутот и други акти.

Одборот на директори, при подготвување и спроведување на одлуките на собранието, особено е должен:

1) на барање на собранието да ги подготви општите акти и одлуките чиешто донесување е во надлежност на собранието;

2) да ги подготви договорите коишто можат да се склучат само со согласност на собранието;

3) да ги извршува одлуките коишто собранието ги донесува во рамките на неговата надлежност и

4) да врши и други работи коишто со закон ги има спрема собранието и што се во рамките на неговата надлежност.

Член 71

Членовите на Одборот на директори, како и членови на нивните семејства (сопругници, родители и деца) без одобрение на Одборот на директори не смеат:

1. за своја или за туѓа сметка да вршат работи коишто спаѓаат во предметот на работење на друштвото;

2. да вршат друга дејност или активност во друго друштво, со ист или сличен предмет на работење, платена или неплатена, за сопствена сметка или за сметка на друго лице.

3. да биде член на орган на управување или член на надзорен одбор, односно контролор во друго друштво коешто има ист или сличен предмет на работење како и друштвото и

4. во просториите на друштвото да врши работи за своја или за туѓа сметка.

Пред изборот на физичко лице за член на Одборот на директори, кандидатот во писмена форма, го известува Собранието за сите свои дејности и активности во друго друштво, платени или неплатени, кои ги врши за сопствена сметка или за сметка на кое било друго лице.

Собранието мора да биде известно на првата наредна седница за даденото одобрение од ставот 1 на овој член.

Ако членот на Одборот на директори постапи спротивно на забраните од ставот 1 на овој член, односно премолчи релевантен факт во известувањето од ставот 2 на овој член, друштвото може:

1. да бара надомест на штета или

2. да бара на друштвото да му ја отстапи правната работа што ја склучил за своја сметка и да му ја даде користа што потекнува од правната работа склучена за своја или за туѓа сметка.

Ако членот на Одборот на директори не ја надомести штетата или не му ја отстапи правната работа на друштвото склучена за своја сметка или не му ја даде на друштвото користа што потекнува од правната работа склучена за своја или за туѓа сметка или на друштвото не му го пренесе побарувањето коешто произлегло од неа, другите членови на

Одборот на директори и кој било акционер можат да поднесат тужба за остварување на барањата од ставот 4 на овој член.

Правото за остварување на барањата од ставот 4 на овој член застарува во рок од 90 дена од денот кога неизвршните членови на Одборот на директори, односно акционер дознале за дејствието врз основа на кое постои право на надомест на штета, односно право да бара друштвото да му ја отстапи правната работа што ја склучил за своја сметка и да му ја даде користа што потекнува од правната работа склучена за своја или за туѓа сметка. По истекот на рокот од пет години од денот на настанувањето на повредата на забраната, барањата од ставот 4 на овој член не можат да се остварат.

Член 72

За секој договор или друга деловна активност на друштвото во којашто друштвото е странка и во којашто член на Одборот на директори има интерес, дури и на посреден начин, мора да се постапи според одредбите од овој статут што ги регулираат овие активности.

Секој член на Одборот на директори кој има интерес е должен веднаш да го пријави тоа.

Ако член или заинтересиран член на Одборот на директори дојде до сознание дека е исполнет некој од условите од ставот 1 на овој член, за тоа веднаш го известува Одборот на директорите. Заинтересираниот член има право да биде сослушан, но не може да учествува во расправата или во одлучувањето во врска со договорот или со другата правна работа ниту во донесувањето на одлуката за давање на одобрението.

Ако Одборот на директори односно собранието не даде одобрение или ако одлуката со којашто е дадено одобрението е незаконита, не можат да се истакнуваат барања спрема трети лица, освен ако друштвото докаже дека третото лице знаело за непостоењето одобрение или за незаконитоста на одлуката или, со оглед на сите околности, морало да знае за тоа.

Член 73

Членовите на Одборот на директори во согласност со нивната положба, определена со закон и овој статут, имаат исти права и обврски, без оглед на тоа како се распределени правата и обврските меѓу нив во органот. Работите ги вршат заедно според овластувањата определени со закон и според работите што им се доверени во согласност со закон и овој статут.

Член 74

Ако членовите на Одборот на директори ги повредат своите обврски, му одговараат на друштвото за причинетата штета како солидарни должници ако не работеле и постапувале со внимание на уреден и совесен трговец. Не се смета за одговорен член на Одборот на директори кој работел врз основа на одлука на собранието, којашто собранието ја усвоило и покрај тоа што укажал дека е спротивна на овој закон, како и кога член на Одборот на директори кој се спротивставил на донесувањето на одлуката така што го издвоил своето мислење во записникот на состанокот на Одборот на директори и гласал „против“ одлуката.

Кога во текот на извршувањето на своите должности член на Одборот на директори се потпира на информации и мислења на независни правни советници, сметководители и овластени ревизори, за кои се верува дека се доверливи и компетентни за работите што ги вршат, се ослободува од обврската да постапува со внимание на уреден и совесен трговец.

Членовите на Одборот на директори особено ќе се сметаат за одговорни за штета ако спротивно на закон и овој статут:

- 1) на акционерите им го вратат она што тие го вложиле во друштвото;
- 2) на акционерите им исплатат камата или дивиденда;
- 3) запишат, стекнат, земат во залог или ако ги повлечат акциите на друштвото;
- 4) го разделат имотот на друштвото;
- 5) извршат исплати по настапувањето на неспособноста на друштвото за плаќање, односно по настапувањето на презадолженоста на друштвото;
- 6) поднесат невестинита годишна сметка и финансиски извешта и;

7) ги злоупотребат и неовластено ги користат средствата на друштвото; и

8) при условното зголемување на основната главнина издаваат акции, спротивно на целта, или издаваат акции пред акциите од претходната емисија да бидат уплатени во целост.

Ако членовите на Одборот на директори не ги отстранат незаконитостите од постапувањата според ставот 3 на овој член, акционерите имаат право од членовите на Одборот на директори да бараат надомест на штета.

Ако член на Одборот на директори грубо ја повреди својата должност да постапува со внимание на уреден и совесен трговец, барање за надомест на штета можат да поднесат и доверителите на друштвото ако своите побарувања не можат да ги намират од друштвото.

Неизвршните членови на одборот на директорите солидарно одговараат за предизвикана штета на друштвото со извршните директори ако при давањето на претходното одобрение не постапувале со внимание на уреден и совесен трговец.

Правото за остварување на барање за надомест на штета, што е содржано во овој член, застарува за пет години.

Член 75

Ако Друштвото во текот на работењето, а особено ако според тримесечната или полугодишната пресметка, односно годишната сметка покажува нова загуба, поголема од 30% од вредноста на имотот на Друштвото, односно 50% од основната главнина, извршниот директор мора веднаш да подготви извештај во писмена форма во којшто ќе ги објасни причините за загубата и ќе предложи мерки со коишто загубата ќе биде покриена. Извештајот се одобрува од Одборот на директори. Во рок од 48 часа од создавањето дека Друштвото покажало загуба, Одборот на директори свикува собрание на кое ги известува акционерите за состојбата и за преземените мерки.

Ако настапи околност којаштои со законот е определена како услов за отворање на стечајна постапка, Одборот на директори, најдоцна во рок од 21 ден од денот на настанувањето на условот за отворање стечајна постапка, свикува собрание на коешто ги известува акционерите за состојбата и за преземените мерки, како и за мерките што треба да бидат преземени и одобрени. По настапувањето неспособност за плаќање на друштвото или негова презадолженост, Одборот на директори не смее да предлага или да врши исплати, освен плаќања коишто се неопходни за редовно работење на друштвото и коишто се вршат со внимание на совесен и уреден трговец.

Членовите на Одборот на директори солидарно им одговараат на доверителите и на акционерите за предизвиканата штета ако постапиле спротивно на ставовите 1,2 и 3 од овој член.

Член 76

Член на Одборот на директори е должен овластувањата што му се дадени со закон и овој статут да ги врши во интерес на друштвото и акционерите со внимание на уреден и совесен трговец и своите овластувања не може да ги пренесе на друг член на Одборот на директори, а сите известувања и податоци што на било кој начин се однесуваат на работењето на друштвото и ги добиле како доверливи се должни да ги чуваат како деловна тајна и по престанувањето на мандатот во согласност со договорот за уредување на односите меѓу друштвото и извршен член на Одборот на директори.

Член 77

Одборот на директори не може да ги пренесе врз извршниот директор овластувањата кога се одлучува за затворање (престанување) или пренос на претпријатие или на негов дел што учествува со над 10% во приhodот на Друштвото; намалување или проширување на предметот на работење на Друштвото; суштествени внатрешни организациони промени на Друштвото што се определуваат со акт на Друштвото; воспоставување долгорочна соработка со други друштва од суштествено значење за Друштвото или нејзино прекинување; основање и престанување на трговско друштво што учествува со над една десеттина во основната главнина на Друштвото и основање и престанување на подружници на Друштвото.

Член 78

Неизвршните директори по свое барање, сами, или преку други лица се овластени да превземат дејствија за стекнување увид во работењето на Друштвото и управувањето од страна на извршниот директор, а во согласност со Закон.

Член 79

Одборот на директори работи и одлучува на начин определен со закон, овој статут и Деловник за работа.

Деловникот за работа го донесува Одборот на директори со мнозинство гласови од сите членови.

Член 80

Одборот на директори може да формира постојани и времени комисии.

Комисиите од став 1 на овој член бројат по три члена, а претседател на секоја комисија е член на Одборот на директори. Другите членови се именуваат од вработените и други лица.

Комисијата по овластување од Одборот на директори за вршење одредени свои работи да ангажира експерти и други стручни лица.

Комисиите работат на состаноци коишто ги свикува и со нив раководи претседателот на комисијата.

Постојаните и времените комисии не можат да одлучуваат за прашања што со овој статут се определени во надлежност на Одборот на директори, нити можат да им се пренесат неговите права и обврски.

Поблиските услови, содржината на работата и начинот на работењето на комисиите се уредуваат со деловникот на Одборот на директори.

Член 81

Одборот на директори работи и одлучува на состанок кој го свикува претседателот на Одборот кога тоа го налага извршувањето на работите во рамките на неговите надлежности.

Секој член на Одборот на директори со барање поднесено во писмена форма и со наведување на причините и целта може да бара од претседателот да свика состанок на Одборот на директори.

Ако членот на Одборот на директори кој бара свикување на состанок добие поддршка од најмалку една третина од членовите, претседателот мора да свика состанок во рок од 15 дена од денот кога е поднесено барањето со известување до сите членови вообичаено за свикување на состанок на Одборот на директори во кое се наведуваат причините, времето и местото на одржување на состанокот.

На состаноци Одборот на директори може да работи и одлучува ако се присутни најмалку половина од сите негови членови, од кои бројот на неизвршните членови мора да е поголем од бројот на извршните членови. Одборот на директори одлуките ги донесува со мнозинство гласови од кворумот определен во овој став, ако со закон не е определено поголемо мнозинство, а одлуките влегуваат во сила со денот на нивното донесување, освен ако со закон не е определено поинаку.

Гласот на претседателот на Одборот на директори, а во негово отсуство на претседавачот кој е овластен од претседателот да го заменува, е одлучувачки во случај на поделба на гласовите.

Член 82

Одборот на директори, во текот на годината, задолжително одржува најмалку четири редовни состаноци и тоа на секои три месеца, при што еден од нив мора задолжително да се одржи во рок од еден месец пред одржувањето на редовното собрание.

Член 83

Одборот на директори може да одлучува и без одржување на состанок ако сите членови на Одборот на директори дадат согласност за одлуката која што се донесува без

одржување на состанок со своерачен потпис, или со потпис испратен по факс или по електронски пат на предлогот на одлуката.

За одлуките донесени на начинот од став 1 на овој член, претседателот на Одборот на директори, или физичко лице овластено од него подготвува записник во којшто се евидентираат одлуките. Записникот го потпишува претседателот на Одборот на директори, а во негово отсуство член на одборот на директори најдоцна во рок од 30 дена од денот на давањето на согласноста за одлуката, која стапува во сила со денот на давањето на согласноста, освен ако во одлуката не е утврден друг момент на влегување во сила.

Член 84

За работата на секој состанок на Одборот на директори и на комисиите се води записник, без разлика како е одржан состанокот.

Записникот мора да се изготви во рок од три дена од денот на одржувањето на состанокот, освен ако со закон и овој статут поинаку не е определено.

Записникот го потпишуваат сите членови на одборот на директори кои биле присутни на состанокот, како и претседателот, а во негово отсуство членот на одборот на директори кој по негово овластување претседавал со состанокот.

Записникот содржи податоци за начинот на кој работел Одборот на директори, време и место на одржување на состанокот, лица присутни на состанокот и дневниот ред, прашања кои биле предмет на разгледување, резултатите од гласањето и имиња на членовите кои гласале "за" или "против" одлуките, а по барање на член кој гласал се внесува и причината зошто така гласал, како и евидентирање на член ако има судир на интереси, кој е должен тоа да го најави на почетокот на состанокот.

Член 85

Одборот на директори може да даде прокура на начин и по услови утврдени со закон и овој Статут.

Прокура може да се даде на секое полнолетно или деловно способно лице кое врши работи од значење за остварување на дејноста на Друштвото.

Односите меѓу прокуристот и Друштвото, а посебно наградувањето се уредуваат со договор.

Член 86

Трговски полномошник е вработено лице во Друштвото, или друго лице кое за награда законските застапници на Друштвото го овластиле да води цело или дел од претпријатието во рамките на даденото трговско полномошно.

Овластувањето ги опфаќа сите работи и правни дејствија кои се поврзани и вообичаени за предметот на работењето на Друштвото. Овластувањето се дава писмено со заверка на потписите кај нотар.

Трговскиот полномошник не може да оптовари или оттуѓи недвижен имот на Друштвото, менично или чековно да го задолжи, да земи заем или да ги води неговите спорови, ако за тоа посебно не е овластен.

IX.2. РАБОТА НА ИЗВРШНИОТ ДИРЕКТОР

Член 87

Со исклучок на овластувањата за коишто со закон изречно е определено дека ги врши Одборот на директори, извршниот директор го води работењето на Друштвото и има најшироки овластувања да ги врши сите работи сврзани со раководењето, спроведувањето на одлуките на Одборот на директори и вршењето на тековните активности на Друштвото и да дејствува во сите околности од името на Друштвото, во рамките на видот и обемот доверените задачи и функцијата што му е доверена како на извршен директор.

Одборот на директори му го доверува на извршниот директор застапувањето на Друштвото во односите со трети лица и во надворешно трговскиот промет без ограничување.

Член 88

Во рамките на правата од претходниот член, извршниот директор особено ги врши и следните работи:

- ја предлага внатрешната организација на друштвото
 - го утврдува начинот на којшто се врши координацијата на водењето на работењето на друштвото;
 - ги предлага за именување на Одборот на директори лицата со посебни овластувања и одговорности (раководни лица) и одлучува за нивната одговорност, според утврдената внатрешна организација на друштвото;
 - назначува други раководни лица кои го вршат секојдневното водење на работењето на друштвото во согласност со одлуките, насоките и неговите налози;
 - го обезбедува водењето на трговските книги и другата сметководствена документација;
 - утврдува потреба за прием на работници во работен однос и врши избор на работници;
 - одлучува по барања на работниците за платени и неплатени отсуства
- утврдува потреба и одлучува за распоредување на работници во процесот на работата;
- одлучува за ангажирање на надворешни лица и други надворешни извршители според потребата на друштвото;
 - дава упатства и налози на вработените во врска со работата;
 - го организира пописот на основните средства;
 - непосредно изрекува мерки на работниците за кршење на работниот ред и непочитување на работната дисциплина, или за тоа ополномоштува лица со посебни овластувања;
 - одлучува и по други прашања во врска со работниот однос на работниците согласно закон, колективен договор и други акти на друштвото;
 - дава овластувања на други физички и правни лица за застапување на друштвото, на начин утврден со законот;
 - одлучува за работниот придонес на работниците, а за особени заслуги во извршувањето на работните задачи на вработен може да даде и награда во висина од најмногу три просечни плати на друштвото остварени во месецот кога се дава наградата;
 - одлучува за службени патувања во земјата и странство;
 - одлучува по барања за спонзорства, реклами, помошти, донации и слично, а по одредени барања и по негова оценка може да побара и мислење од Одборот на директори;
 - по истекот на деловната година до Одборот на директори поднесува годишна сметка, годишни финансиски извештаи и годишен извештај за работењето на друштвото;
 - врши и други работи утврдени со овој статут и кои ќе му ги довери Одборот на директори;
 - одлучува за задолжување со кредити, купување и оттуѓување на недвижности и средства на Друштвото, ако нивната вредност изнесува до 1% од книговодствената вредност на имотот на Друштвото;
 - одлучува за ставање во залог или хипотека на имот на Друштвото кој изнесува до 1% од книговодствената вредност на имотот на Друштвото.

Член 89

Извршниот директор најмалку еднаш во три месеца му поднесуваат на Одборот на директори пишан извештај за работењето на друштвото, а по истекот на деловната година поднесува и годишна сметка, годишни финансиски извештаи и годишен извештај за работењето на друштвото.

На барање на неизвршните членови на Одборот на директори, извршниот директор составува посебен извештај за состојбата на друштвото или за некое прашање од неговото работење.

Неизвршните членови на Одборот на директори можат сами или преку други лица да преземаат дејствија заради стекнување увид во работењето на друштвото и управувањето со него од страна на извршниот директор. На барање на најмалку една третина од

неизвршните членови на Одборот на директори извршниот директор е должен да ги подготви сите документи и известувања потребни за вршење на надзор над неговата работа. Секој неизвршен член на одборот на директори заради извршување на својата функција, има право да ги разгледува сите извештаи, акти и документи што извршниот директор ги доставува на неизвршните членови на Одборот на директори.

Х. СОБРАНИЕ НА ДРУШТВОТО

Член 90

Акционерите своите права ги остваруваат на собранието, освен ако со закон поинаку не е одредено.

На секој акционер запишан во акционерската книга, од денот на уписот му припаѓа право на учество во работата на собранието и право на глас, освен ако со закон поинаку не е определено.

Членовите на Одборот на директори учествуваат во работата на собранието без право на глас, освен ако не се акционери.

Член 91

Собранието одлучува само за прашања изречно определени со закон и овој статут а особено за:

1. измена на статутот;
2. одобрување на годишната сметка, на финансиските извештаи и на годишниот извештај за работата на Друштвото во претходната деловна година и одлучување за распределбата на добивката;
3. избор и отповикување на членовите на Одборот на директори;
4. одобрување на работата и на водењето на работењето со Друштвото на членовите на Одборот на директори;
5. промена на правата врзани за одделни родови и класи на акции;
6. зголемување и намалување на основната главнина на Друштвото;
7. издавање акции и други хартии од вредност;
8. назначување овластен ревизор за ревизија на годишната сметка и на финансиските извештаи;
9. преобразба на Друштвото во друга форма на друштво, како и за статусните промени на Друштвото и
10. престанување на Друштвото.

Ако Собранието одлучува за измена на податок што согласно Законот се запишува во трговскиот регистар записникот го води нотар.

Собранието не може да одлучува за прашања од областа на управувањето, односно областа на водењето на работењето на Друштвото што се во надлежност на Одборот на директори, освен ако тоа не е определено со Закон.

Член 92

Годишното собрание го свикува органот на управување најдоцна три месеца по составувањето на годишната сметка, на финансиските извештаи и на годишниот извештај за работата на друштвото во претходната деловна година, а не подоцна од шест месеца од завршувањето на календарската година или 14 месеца од одржувањето на последното годишно собрание.

На годишното собрание:

- се разгледуваат и се усвојуваат годишната сметка, финансиските извештаи и годишниот извештај за работата на друштвото во претходната деловна година;
- се одлучува за употребата на чистата добивка или за покривање на загубата и
- се одобрува работата на членовите на Одборот на директори.

Ако Одборот на директори не го свика годишното собрание навреме, собранието без одлагање го свикуваат неизвршните членови на одборот на директорите.

Ако годишното собрание не го свикаат неизвршните членови на одборот на директорите, или ако од кои било други причини не се одржи во рокот определен во ставот 1 на овој член, одлука за свикување на годишното собрание може да донесе судот по предлог на кој било акционер.

Годишното собрание по завршувањето на деловната година, задолжително одлучува за одобрување на работата и за водењето на работењето на Друштвото од страна на членовите на Одборот на директори. За одобрување на работата на членовите на Одборот на директори се гласа одделно за секој член на органот.

Расправата и одобрувањето на работата на Одборот на директори, односно за начинот на водењето на работењето на Друштвото мора да биде поврзана со расправата за годишната сметка, финансиските извештаи и годишниот извештај за работата на Друштвото во претходната деловна година.

Во годишниот извештај за работата на Друштвото во претходната деловна година, Одборот на директори има обврска објективно да ги презентира и да ги објасни главните фактори и околностите коишто влијаеле на определувањето на работењето, вклучувајќи ги и промените во опкружувањето во чиишто рамки Друштвото дејствува, одговорот на Друштвото на тие промени и нивното влијание, политиката на вложувања за одржување и за поддршка на успешноста во работењето на Друштвото, вклучувајќи ја и политиката на дивиденди, изворите на средствата на Друштвото, политиката на односот на долгорочниот долг спрема основната главнина и политиката на управување со ризикот, големите зделки и зделките со заинтересирана страна со прикажани податоци за висината на износот на трансакциите кои се извршени врз основа на зделка со заинтересираната страна и начинот и постапката во која била одобрена зделката со заинтересираната страна, име, презиме и адреса на заинтересираната страна ако е физичко лице, или назив и седиште на заинтересираната страна ако е правно лице, како и средствата на Друштвото чијашто вредност не е одразена во билансот на состојбата според меѓународните стандарди за финансиско известување, изгледите за идниот развој на Друштвото и неговиот деловен потфат, активностите во сферата на истражувањето и развојот, како и информациите во врска со стекнувањето сопствени удели или акции, во зависност од релевантните околности. Во годишниот извештај на Друштвото се објавуваат и примањата на секој извршен член на Одборот на директори (плата, надоместоци на плата, бонус, осигурувања и други права), односно надоместокот на неизвршните членови на одборот на директори.

Ако годишното собрание не ја одобри работата на Одборот на директори или на некои од членовите на Одборот на директори на истата седница, собранието може да одлучи да пристапи кон избор на сите членови на Одборот на директори или кон избор на нови членови на местото на оние на кои собранието не им ја одобрило работата. Собранието може да одлучи членовите на Одборот на директори на кои им ја одобрило работата да продолжат да ги вршат неодољните работи во Друштвото до изборот на полниот состав на Одборот на директори што се врши на продолжена седница што се одржува во рок не пократок од осум дена и не подолг од 15 дена од денот на објавувањето на датумот на којшто ќе продолжи седницата на годишното собрание. Денот на одржувањето на продолжената седница се објавува во дневен весник.

Одлуката за одобрување на работата на сите членови на Одборот на директори не го исклучува правото да се бара надомест на штета.

Одредбите од Закон и овој Статут со коишто се уредува собранието се применуваат и на годишното собрание, освен ако со Закон и овој Статут поинаку не е определено.

Член 93

Кога тоа го бара интересот на Друштвото и на акционерите, во времето меѓу две годишни собранија, може да се свика собрание.

Неизвршните членови на Одборот на директори можат, со мнозинство гласови од своите членови, кога тоа е предвидено со Закон или овој Статут, по своја иницијатива или по барање на акционер, да донесат одлука за свикување собрание.

Барање за свикување собрание можат да поднесат акционери кои имаат најмалку една десеттина од сите акции со право на глас. Во барањето што го поднесуваат по писмен пат, акционерите кои бараат свикување собрание мораат да ги наведат целта и причините за свикувањето на собранието, своето име и презиме, местото на живеење и ЕМБГ, односно фирмата,

седиштето и ЕМБС ако акционерот е правно лице. Кон барањето акционерите доставуваат и извод од акционерската книга издадена од Централниот депозитар за хартии од вредност во којшто е наведен бројот на акциите со право на глас коишто ги поседуваат во Друштвото.

Барањето се доставува до Одборот на директори во седиштето на Друштвото. Барањето може да биде содржано во еден документ или во два или повеќе документа потпишани од акционерите кои имаат најмалку една десеттина од вкупниот број на акциите со право на глас.

Одборот на директори, во рок од осум дена од денот на приемот на барањето на акционерите за свикување собрание, донесува одлука за прифаќање или за одбивање на барањето. Во одлуката за одбивање на барањето мора да се наведат причините поради коишто е така одлучено.

Ако по барањето на акционери кои имаат мнозинство од сите акции со право на глас Одборот на директори не свика собрание во рок од 24 часа од денот на поднесувањето на барањето, акционерите можат да поднесат предлог за свикување собрание до судот.

Член 94

Ако Одборот на директори не донесе одлука во рокот од ставовите 5 и 6 на претходниот член или не го прифати барањето за свикување собрание, судот по предлог може да донесе одлука да се свика собрание.

Судот во рок од осум дена од денот на поднесувањето на предлогот од ставот 1 на овој член, донесува одлука за свикување собрание ако се исполнети условите, начинот и постапката засвикување собрание, определени со Закон и овој Статут и ако прашањата предложени за дневниот ред, според Закон и овој Статут, се во надлежност на собранието.

Во одлуката за свикување на собранието од ставот 2 на овој член судот наложува свикување на собранието и преземање на конкретни дејствија што се неопходни за остварување на целите заради коишто се свикнува собранието, вклучувајќи и назначување лице кое ќе го свика собранието. Лицето назначено од судот го одредува времето и местото на одржување на собранието, датумот за евиденција на акционерите кои имаат право на глас и поднесува барања до Друштвото за објава на свикувањето на собранието на официјалната интернет страница на Друштвото и на официјалната интернет страница на берзата на која котираат акциите на Друштвото, како и другите потребни дејствија за успешно свикување и одржување на седница на собранието на Друштвото. Друштвото и берзата се должни без одлагање и навремено да ги исполнат сите потребни барања согласно со одредбите на Закон и овој Статут за свикување седница на собрание и негово објавување на интернет упатени до нив од лицето кое го свикнува собранието. Лицето за преземање на дејствијата за свикување на собрание може да користи и адвокатски услуги.

Собранието чиешто свикување ќе биде наложено со одлука од ставот 2 на овој член се свикнува најдоцна во рок од осум дена од денот на доставувањето на донесената одлука на судот со која се наложува свикување на собранието до лицето определено од страна на судот кое ќе го свика собранието.

Трошоците за одржување на собранието, како и судските трошоци и трошоците за адвокатски услуги од ставот 3 на овој член, ако судот го одобри барањето, паѓаат на товар на Друштвото. Ако судот го одбие барањето, сите трошоци паѓаат на товар на предлагачот.

Член 95

Собранието се свикнува со објавување јавен повик до акционерите.

Јавниот повик за одржување на седница на собранието се објавува на половина страница во најмалку еден дневен весник што излегува на целата територија на Република Македонија. Содржината на јавниот повик се објавува и на насловната страница од официјалната интернет страница на Друштвото, а се поднесува и за објавување на интернет страницата на берзата.

Рокот којшто тече од денот на објавувањето на јавниот повик за учество на собранието до денот на одржувањето на собранието не може да биде подолг од 50 дена ниту пократок од 21 ден до денот на одржувањето на собранието.

Одборот на директори го определува денот (датумот на евиденција) којшто ќе го користи за испраќање покани според изводот од акционерската книга, којшто не е постар од три дена до денот на испраќањето на поканата.

Собранието може да донесе одлука за свикување на седница на собрание која не е редовна годишна седница на начин пропишан во ставот (1) на овој член во рок кој не може да биде подоцна од четиринаесеттиот ден пред денот на кој треба да се одржи седницата на собранието, ако Друштвото има воспоставено или користи електронски систем со кој му се овозможува на секој акционер електронски да гласа. Одлуката за свикување на седница на собрание, собранието на Друштвото ја донесува со мнозинство гласови кое не може да изнесува помалку од две третини од акциите со право на глас претставени на собрание и рокот за нејзиното важење не може да биде подоцна од одржувањето на првото наредно годишно собрание на Друштвото.

Ако седницата на собранието која била свикана на начин како што е пропишано во ставот 5 од овој член нема да се одржи поради немање кворум, во рок кој не е подолг од 15 дена од денот на којшто требало да се одржи уредно свиканата седницата на собранието, се закажува нов датум за одржување на собранието (одложена седница на собрание). Свикувањето на одложената седница на собранието, како и секое наредно свикување може да биде во рок којшто е различен од рокот определен во ставот 5 на овој член под услов да не е ставена нова точка на дневниот ред и ако изминале најмалку десет дена од датумот кога е извршено последното свикување и датумот кога требало да се одржи седницата на собранието.

Трошоците за објавување на јавниот повик за свикување на седница на собранието на друштвото, паѓаат на товар на Друштвото.

Член 96

Јавниот повик за свикување собрание ги содржи следниве податоци:

- фирмата и седиштето на Друштвото;
- местото, датумот и часот на одржување на седницата на собранието;
- се прикажува дневниот ред според кој ќе работи собранието;
- начинот на којшто се достапни материјалите што се подготвени за собранието коешто е свикано
- адресата на официјалната интернет страница на Друштвото и
- другите процедурални формалности, пропишани со овој Статут, што се од значење за присуството на собранието и за начинот на гласање.

Јавниот повик за одржување на седница на собрание содржи опис на постапките според кои акционерите учествуваат и гласаат на седница на собранието, а особено за тоа како:

- акционерите можат да вклучат точки во дневниот ред на собранието и да предлагаат одлуки со информација за тоа како истото можат да го прават откако ќе се објави повикот, како акционерите можат да поставуваат прашања до Друштвото за точките од дневниот ред на седницата на собранието и со информација за рокот до кој тоа можат да го сторат. По исклучок, јавниот повик може да ги содржи само последните рокови до кои може да се предлагаат точки на дневниот ред, поставуваат прашања, односно да се предлагаат одлуки ако во јавниот повик е наведена официјалната интернет страница на Друштвото со упатување дека на истата можат да се најдат детални информации за начинот на предлагање точки на дневниот ред, поставување прашања и предлагање одлуки од страна на акционерите;

- се одвива постапката за гласање преку полномошник, како ќе им се направат достапни обрасците за гласање преку полномошник на акционерите ако Друштвото има подготвено такви обрасци и информација за тоа како Друштвото е подготвено да ги прими електронски известувањата од страна на акционерите за дадени овластувања на полномошници и

- се одвива постапката за гласање со кореспонденција или електронски ако Друштвото овозможува такво гласање.

Во јавниот повик за одржување на седница на собрание на друштвото од ставот 1 на овој член треба да биде наведена адресата на официјалната интернет страница на друштвото на која ќе бидат достапни информациите определени со Закон и овој Статут.

Материјалите мораат да бидат достапни до акционерите од денот на објавувањето на јавниот повик.

Член 97

Во период кој не може да започне подоцна од дваесет и првиот ден пред денот на одржување на седница на собранието на Друштвото, како и на денот на одржувањето на седницата

на собранието, Друштвото на својата интернет страница ги објавува најмалку следниве информации:

- содржината на јавниот повик за свикување на седница на собрание на Друштвото;
- вкупниот број на акции и вкупниот број на гласачки права кои произлегуваат од акциите со право на глас на денот на објавата на јавниот повик, вклучително и вкупен број на акции од секој род и класа;
- документи и материјали кои ќе се разгледуваат на седницата на собранието на Друштвото;
- предложените одлуки за донесување или каде што такви нема предложено, мислења на Одборот на директори по секоја точка од предложениот дневен ред на седницата на собранието на Друштвото;
- предложените одлуки од акционерите кои Друштвото веднаш откако ќе ги прими треба да ги објави и
- обрасците за гласање преку полномошник и обрасците за гласање со кореспонденција подготвени за преземање електронски од страна на акционерите, доколку такви Друштвото има подготвено.

Во случај ако Друштвото на акционерите не им ги направи обрасците достапни за електронско преземање од неговата интернет страница, тогаш на истата страница Друштвото објавува како обрасците можат да се добијат во писмена форма и на свој трошок, а по барање на акционер, ги доставува обрасците.

Член 98

Акционер може да овласти со полномошно друго физичко или правно лице како свој полномошник на седница на собрание на Друштво, коешто ќе учествува и ќе гласа на седницата на собранието во негово име. Полномошникот ги ужива истите права, како и акционерот од кого е овластен со полномошното, вклучително да се јави за збор, да води дискусија и да поставува прашања на седницата на собранието на Друштвото.

Акционерот мора да го информира Друштвото по писмен пат за назначувањето на свој полномошник на седница на собрание на Друштвото.

Онаму каде што полномошното не содржи ограничувања или инструкции за гласање, полномошникот може да гласа по сопствена определба, но секогаш водејќи сметка за интересите на акционерот кој му го дал полномошното.

Полномошно има важност се до неговото отповикување, но не подолго од две години од денот на неговото давање.

Полномошникот може да добие овластување од еден или повеќе акционери и бројот на акционери кои можат да овластат исто лице за полномошник не е ограничен.

Полномошникот мора да води запис за добиените инструкции за гласање ако имало такви и да ги чува најмалку една година од денот на одржувањето на седницата на собранието на Друштвото на која тој учествувал и гласал, како и да потврди дека ги извршил тие инструкции ако тоа му го побара Друштвото или акционерот од кого добил овластување.

Кога полномошникот е ополномоштен од неколку акционери, тој може да дејствува и да гласа за одреден акционер поинаку отколку за друг акционер.

Полномошното може да се откаже еднострано, без наведување на причините од акционерот или од полномошникот, со доставување писмено известување до другата страна. Ако акционерот лично го евидентира своето присуство на седницата на собранието со сите акции кои ги поседува и изјави самиот дека ќе расправа, одлучува и гласа со сите акции кои ги поседува, се смета дека полномошното за таа седница на собрание на полномошникот му е откажано и акционерот може своето право на глас да го остварува лично и без ограничување.

Член 99

Акционерите можат да овластат полномошник на седница на собрание на Друштвото со давање полномошно во писмена форма без обврска да го заверат полномошното кај нотар. Акционерите треба веднаш да го известат Друштвото за секое полномошно дадено во писмена форма. Акционер кој нема да го известат Друштвото за даденото полномошно ќе се смета дека не го дал полномошното.

Ако Друштвото има утврдено образец за давање полномошно во писмена форма, тогаш образецот треба да биде испратен на трошок на Друштвото лично до секој акционер или да се направи достапен за преземање од интернет страницата на Друштвото на начин што акционерите би можеле да го преземат електронски за да го отпечатат, пополнат и потпишат. Кога акционер од која било причина технички не може да го преземе образецот за давање полномошно од интернет страницата на Друштвото или ако му бил испратен лично по пошта, а образецот не го примил, тој може да користи и други видови обрасци за давање полномошно во писмена форма.

Друштвото е должно да уважи полномошно дадено во писмена форма ако било писмено известно од акционерот давател на полномошното. Друштвото може да бара утврдување на личниот идентитет на акционерот како услов за уважување на полномошното, односно за верификација на инструкциите за гласање ако такви му се дадени на полномошникот, но не смее да бара полномошното да се завери од нотар или да биде потврдено од домашен или странски надлежен орган како услов за уважување на полномошното, односно инструкциите за гласање.

Одредбите на овој член соодветно се применуваат и на откажувањето на полномошно по писмен пат.

Член 100

Акционерите можат да овластат полномошници и/или на истите да им дадат инструкции за гласање на електронски начин.

Друштвото е должно на акционерите да им обезбедат користење на електронски систем преку кој акционерите ќе можат да се регистрираат, да овластуваат свои полномошници и на истите да им даваат инструкции за гласање на седницата на собранието на Друштвото.

Одредбите од овој член соодветно се применуваат и на откажувањето на полномошно на електронски начин.

Член 101

Друштвото не смее да ги ограничува лицата да бидат полномошници на собрание, освен кога кај нив постои состојба на конфликт на интерес во смисла на ставот 2 од овој член.

Состојба на конфликт на интерес постои кога има ризик лицето да има интерес поинаков од интересот на акционерот од кого добило овластување да биде негов полномошник, а особено во случај кога лицето е:

- член на Одборот на директори на Друштвото, вклучително и членовите на неговото потесно семејство;
- раководно лице во Друштвото или член на неговото потесно семејство;
- член на органот на управување, односно на органот на надзор, вработен или овластен ревизор на поврзани или зависни друштва со Друштвото, вклучително и членовите на неговото потесно семејство;
- застапник по закон или друго овластено физичко лице од друштво или од друго правно лице што е во сопственост на Друштвото и
- вработен или овластен ревизор во Друштвото.

Во случај кога постои конфликт на интерес во смисла на одредбите од ставот 2 на овој член, лицето не може да биде полномошник.

По исклучок од ставот 3 на овој член, за полномошник на собрание, можат да бидат овластени лица кај кои има конфликт на интерес во смисла на ставот 2 од овој член, само под услов ако тие:

- претходно им обелодениле на акционерите дека кај нив има конфликт на интерес и
- добиле конкретни инструкции за гласање во писмена форма од акционерите од кои се овластени да бидат нивни полномошници за секоја предложена одлука за гласање по точките на дневниот ред на седницата на собранието за која им важи полномошното.

По исклучок од ставот 3 на овој член правни лица можат да овластат со полномошно лице кое е член на нивен орган на управување или е вработен кај нив, да учествува и да гласа на седница на собрание.

Секој може да го извести Друштвото од ставот 4 на овој член за постоење на конфликт на интерес кај кое било лице кое има добиено полномошно од акционер.

Одборот на директори по добивањето на информација за постоење на конфликт на интерес кај едно лице задолжително мора да ја провери таа информација и да побара од лицето за кое Друштвото е известно дека кај него постои конфликт на интерес да му ги обелодени сите информации во врска со можното постоење на таквата состојба.

Друштвото без одлагање на својата интернет страница го објавува идентитетот и причините за постоење на конфликт на интерес кај полномошниците.

Полномошното дадено согласно со ставот 4 од овој член на лице кај кое постои конфликт на интерес согласно со ставот 2 на овој член важи од денот кога ќе се објави идентитетот на лицето со причината за постоење на конфликт на интерес на интернет страницата на Друштвото.

Дејствијата извршени од полномошници кај кои постоел конфликт на интерес, но истиот не им бил претходно обелоденет на акционерите од кои биле овластени како полномошници, како и на Друштвото ќе се сметаат за лица на кои не им е дадено полномошно.

Член 102

Секој акционер кој има намера да учествува на свиканото Собрание должен е да го пријави своето учество со пријава за учество на собранието, која се поднесува најдоцна пред почетокот на седницата на закажаното собрание.

Списокот на пријавените акционери го подготвува Одборот на директори, го става на увид во седиштето на друштвото, пред почетокот на одржувањето на Собранието го споредува според состојбата во во акционерската книга добиена од Централниот депозитар за хартии од вредност 48 часа пред одржувањето на седницата на Собранието.

Пред почетокот на одржувањето на собранието, списокот од став 2 на овој член го потпишува секој присутен акционер, односно полномошник, со што го верификува своето присуство. Потпишаниот список го заверуваат со свој потпис претседавачот со собранието и записничарот и по заверката на списокот претседавачот го констатира кворумот за работа.

Член 103

Друштво може да им овозможи на акционерите најмалку еден од следниве начини за учество на седница на собрание на Друштвото со електронски средства:

- директен пренос на собранието;
- двонасочна аудио и видео комуникација во живо, која на акционерите им овозможува да се обраќаат на собранието од кое било оддалечено место и
- електронски средства за гласање, пред или за времетраење на собранието и без потреба од овластување полномошник кој физички би присуствувал на седницата.

Ако Друштвото на акционерите им овозможи да учествуваат на седница на собранието на начин како што е пропишано во ставот 1 од овој член мора да има воспоставено систем за електронска регистрација и евиденција на акционерите заради нивна идентификација и зачувување на безбедноста на електронската врска при учество на акционерите на собрание на некои од начините пропишани со ставот 1 на овој член и притоа не смее да бара од акционерите да поднесуваат документи заверени кај нотар или потврдени од друг домашен или странски надлежен орган.

Друштвото е должно на свој трошок да обезбеди овластен судски преведувач од македонски на англиски јазик и од англиски на македонски јазик онаму каде што учество на седница на собрание имаат најавено акционери кои не се државјани на Република Македонија.

Член 104

Со седницата на собранието претседава претседавач кој се избира за секое одделно собрание со мнозинство од акциите со право на глас претставени на собранието, а со мандат до изборот на претседавач на наредното собрание коешто треба да биде одржано.

Претседавачот го определува редоследот на работата и го одржува редот на седницата на собранието, а може да утврди и правила за водење на седницата.

За претседавач со собранието може да биде избран секој акционер, или лице коешто го застапува, а не може да биде избран член на Одборот на директори.

Член 105

Собранието може да работи ако на седницата присуствуваат верификувани учесници на Собранието кои поседуваат најмалку мнозинство од вкупниот број на акциите со право на глас.

Ако на собранието не се обезбеди кворумот од став 1 на овој член, собранието не може да почне со работа и се закажува нов термин за одржување на собранието (презакажано собрание), за време кое не е подолго од 15 дена од денот за којшто е закажано собранието кое немало кворум за работа. Новиот термин за одржување на презакажаното собрание се објавува на начин на кој што е објавено собранието кое немало кворум за работа.

Учеството на презакажаното собрание повторно не се пријавува. Пред да се започне со работа на презакажаното собрание се пристапува кон потпишување на списокот, со што секој присутен го верификува своето присуство на презакажаното собрание. Потпишаниот список со свој потпис го заверува претседавачот на собранието и записничарот. По заверката на списокот претседавачот го констатира присуството на пријавените акционери, односно нивни полномошници, односно кворумот за работа на собранието.

Секој верификуван учесник на презакажаното собрание може да бара копија од потпишаниот список на свој трошок.

На презакажаното собрание може да се одлучува само по прашањата утврдени во дневниот ред за првото свикување на Собранието, без оглед на присутните акционери и бројот на акциите што ги имаат, а не може да се одлучува за прашања за кои според законот се одлучува со поголемо мнозинство од кворумот од став 1 на овој член.

Член 106

Ако дојде до прекин на седница на собрание што започнало со работа, присутните акционери на седницата на собранието можат да одлучат собранието да продолжи со работа во време и место коешто се определува со мнозинство гласови од кворумот за работа на собранието, освен ако со статутот не е определено поголемо мнозинство (продолжување на прекината седница на собранието). Одложувањето не може да биде подолго од осум дена од денот на прекилот.

Ако дојде до прекин на седница на собрание што започнало со работа, а собранието не донело одлука за продолжување со работа, во согласност со ставот 1 од овој член, претседавачот со собранието го определува времето и местото на продолжувањето на прекинатата седница на собранието, освен ако со статутот поинаку не е определено.

Учеството на продолжувањето на прекината седница на собранието повторно не се пријавува. Акционерот кој не го пријавил учеството на собранието чијашто седница е прекината има право да го пријави своето учество пред почетокот на продолжената седница според состојбата во акционерската книга. На почетокот од работата на продолжената седница на собранието се пристапува кон повторно потпишување на списокот на пријавените акционери, односно на полномошниците, со што секој присутен го верификува своето присуство на продолжението на прекинатата седница на собранието. Потпишаниот список, со свој потпис, повторно го заверуваат претседавачот со собранието и записничарот. По заверувањето на списокот претседавачот со собранието го констатира кворумот за работа на продолжението на прекината седница на собранието.

Заверениот список од ставот 3 на овој член им се дава на увид на сите учесници на продолжението на прекинатата седница на собранието пред првото гласање. Секој верификуван учесник на собранието може да бара копија на потпишаниот список на свој трошок.

Ако на продолжената седница на собрание нема кворум за работа или таа не се одржи во рокот од ставот 1 на овој член, се закажува ново собрание според условите, начинот и постапката определени со овој закон и со статутот.

Одлуките донесени на собранието коешто по започнувањето со работа ја прекинало работата, без разлика на тоа дали ќе продолжи со работа, се сметаат за полноважни. На седницата на којашто собранието продолжило да работи, собранието расправа и одлучува само по точките коишто не се разгледувани и по коишто не е одлучувано.

Член 107

Одлуките на собранието се донесуваат со мнозинство од акциите со право на глас претставени на собранието, освен ако со закон и овој статут не е определено поголемо мнозинство или не се пропишани други услови во поглед на мнозинството со кое се донесуваат одлуките на собранието.

Член 108

Право на глас во Собранието се стекнува со целосна уплата на вредноста на акцијата.

Член 109

Гласањето на Собранието е јавно.

За сите избори и отповикувања на членови на Одбор на директори гласањето е јавно.

По барање на еден или повеќе акционери кои имаат најмалку една десеттина од вкупниот број акции со право на глас, собранието може да пристапи кон тајно гласање.

При пристапување кон тајно гласање собранието избира Комисија за спроведување на гласањето составена од 3 члена (претседател и два члена) и бројачи на гласовите, со јавно гласање, а со мнозинство од акциите претставени на собранието.

Членовите на Комисијата за спроведување на гласањето и бројачите на гласовите се избираат од редовите на присутните акционери на собранието, односно нивните полномошници. За член на Комисијата и бројач на гласовите не може да биде избран член на Одборот на директори, нити кандидат за избор за член на Одборот на директори при вршењето на избор.

Гласачките ливчина (употребени и неупотребени), извештајот за спроведеното гласање и другиот изборен материјал се чуваат на ист начин како и записниците од собранието.

Член 110

Друштвото може да им овозможи на акционерите да гласаат со кореспонденција пред денот на одржување на собранието.

Друштвото, пред да им овозможи на акционерите да гласаат со кореспонденција, може да побара претходно тие да го потврдат својот личен идентитет приложувајќи документи за лична идентификација во оригинал или во препис од оригинал по избор на акционерите и без обврска за акционерите да го заверат кај нотар или да биде потврден од домашен или странски надлежен орган. Друштвото кое има воспоставено систем на внатрешна евиденција и регистрација на акционерите на кои истиот им е достапен, може да го примени тој систем како средство за идентификација на акционерите.

Гласањето со кореспонденција кое е извршено спротивно на одредбите од ставот 2 на овој член е ништовно.

Член 111

Физичко или правно лице кое е акционер согласно со одредбите од Законот за трговските друштва може да презема дејства за време на вршењето на неговата дејност за сметка на друго физичко или правно лице (во натамошниот текст: клиент). Лицето кое презема дејства во име на еден или повеќе клиенти, го обелоденува на Друштвото идентитетот на секој свој клиент и бројот на акциите чие право на глас го остварува за сметка на секој клиент, како и содржината на овластувањето и инструкциите за гласање ако такви инструкции примил од клиентот. Друштвото не може да бара нотарска заверка или потврда од домашен или странски орган на документите со кои ќе се врши обелоденувањето.

Лицето од ставот 1 на овој член може да гласа поинаку за едни акции со право на глас од други акции со право на глас за сметка на ист клиент.

Член 112

Друштвото е должно за секоја одлука за која се гласало на седница на собранието на Друштвото да го утврди вкупниот број на акции за кои биле дадени важечки гласови, вкупниот број на важечки гласови и делот од основната главнина кој го претставуваат тие и бројот на

гласови дадени „за“, „против“ и „воздржан“ за секоја одлука што е предмет на гласање на собранието.

По исклучок од ставот 1 на овој член, ако ниту еден акционер не стави забелешка на гласањето, односно не побара целосен отчет за резултатите од гласањето, друштвото може да ги утврди резултатите од гласањето само до степен потребен за да се прикаже дека потребното мнозинство за секоја одлука е постигнато.

Во рок од 15 дена од денот на одржаната седница на собранието, Друштвото е должно на својата интернет страница да ги објави резултатите од гласањето на начин како што е пропишано со ставот 1 на овој член.

Член 113

Кога со одлука на собранието, односно со одлука за измена на статутот се менува, односно ограничува кое било право врзано за некој род акции, таа одлука се смета за полноважна ако акционерите кои го претставуваат соодветниот род акции дадат согласност со донесување одлука за согласност со мнозинството определено во закон и овој статутот.

Акционерите од ставот 1 на овој член донесуваат одлука за согласност на одделна седница на овие акционери (посебно собрание) или на исто собрание со другите акционери но со одделно гласање (одвоено гласање), освен ако со закон поинаку не е определено. За свикувањето на одделна седница на посебно собрание и за учеството на неа, за правото на известување, како и за донесувањето на посебните одлуки, важат одредбите од Законот за трговските друштва што се однесуваат на одлучувањето на собранието. Свикување посебно собрание или одвоено гласање можат да побараат акционери кои имаат најмалку една десеттина од вкупниот број на акциите кои можат да учествуваат во гласањето за донесување одлука за согласност.

Член 114

Одлуките на Собранието влегуваат во сила со денот на донесувањето, освен ако во одлуката не е утврден друг датум на влегување во сила.

Член 115

За работата на Собранието се води записник, согласно Законот.

За записничар и заверувачи на записникот не може да биде избран член на Одборот на директори, ниту претседавачот со собранието.

Записникот се подготвува најдоцна во рок од осум дена од денот на одржувањето на собранието, а го потпишуваат записничарот и претседавачот со Собранието, а го заверуваат заверувачи на записникот.

Кога записникот го води нотар, записникот се подготвува во рок од три дена од денот на одржувањето на собранието, а го потпишува нотарот и претседавачот со собранието.

Секој акционер може да бара од Генералниот извршен директор, издавање копија на записникот на собранието, на негов трошок. Трошокот не може да биде поголем од стварните трошоци.

Записниците заедно со прилозите се чуваат најмалку десет години.

Член 116

Собранието може да одлучува само за прашања коишто се уредно ставени на дневен ред.

Собранието може да расправа, без право на одлучување, и за прашања коишто не се уредно ставени на дневен ред.

Секој акционер има право во кое било време да поднесува иницијатива за вклучување точки во дневниот ред на собрание коешто ќе биде свикано.

Акционери кои поединечно или заедно поседуваат најмалку 5% од вкупниот број на акции со право на глас можат да предложат дополнување на дневниот ред со барање за вклучување нови точки ако истовремено приложат и образложение за предложената точка за дополнување на дневниот ред или ако предложат одлука по предложената точка. Предлагањето точки на дневен ред Друштвото може да го овозможи да се врши со електронски средства.

Акционери кои поединечно или заедно поседуваат 5% од вкупниот број на акции со право на глас имаат право по писмен пат да предложат за усвојување одлуки по секоја од точките кои се

вклучени или ќе бидат вклучени во дневниот ред на седницата на собранието на Друштвото. Предлагањето одлуки Друштвото може да го овозможи да се врши со електронски средства.

Барањето за вклучување на една или повеќе точки во дневниот ред на собранието коешто е свикано и/или предлагањето на одлуки за усвојување се испраќа до Одборот на директори, односно до свикувачот на собранието назначен од судот во согласност со Закон и овој Статут во рок од осум дена од денот кога е објавен јавниот повик за одржување на седница на собранието на Друштвото.

Барањето за вклучување една или повеќе точки во дневниот ред на собрание коешто е свикано не може да се одбие, освен во случаите:

- ако акционерот, односно акционерите го пропуштиле рокот од ставот 6 на овој член;
- ако акционерот, односно акционерите не поседуваат доволен број акции со право на глас во Друштвото, во согласност со ставот 4 од овој член;
- ако предлогот не ги исполнува другите услови предвидени со Закон и овој Статут и
- ако точката, односно точките коишто се бара да бидат вклучени во дневниот ред на собранието не спаѓаат во надлежност на собранието или не се во согласност со закон и со овој Статут.

Ако барањето од ставот 6 на овој член не е ставено на дневен ред, освен во случаите од ставот 7 на овој член, конечна одлука по барањето донесува собранието при усвојувањето на дневниот ред.

Барањето за вклучување една или повеќе точки во дневниот ред на свикано собрание, органот што го свикал собранието, односно лицето определено од судот да свика собрание, го испраќа до сите акционери, односно го објавува на ист начин на којшто го објавил јавниот повик за учество на свиканото собрание, најдоцна осум дена пред денот на неговото одржување.

Таму каде што остварувањето на правото на акционерите од ставовите 4 и 5 на овој член повлекува измена на дневниот ред на седницата на собрание кој веќе е објавен, Друштвото го става на располагање ревидираниот дневен ред на истиот начин, како и претходниот дневен ред пред датумот на одржувањето на седницата на собранието на Друштвото. Ревидираниот дневен ред е уредно ставен на располагање ако акционерите можат навремено да овластат полномошници или да гласаат со кореспонденција.

Член 117

Секој акционер има право да поставува прашања по секоја од точките од дневниот ред на седницата на собранието на Друштвото.

Друштвото преку свој овластен орган или застапник е должно да одговори на прашањата што му ги поставуваат акционерите.

Правото да се поставуваат прашања од акционерите и обврската на Друштвото да одговори на поставените прашања може да биде претходно условено од потребата да се потврди личниот идентитет на акционерите кои поставиле прашања, одржувањето на ред во заседавањето и работата на собранието, или преземање активности за зачувувањето на доверливоста во работењето и деловните интереси на Друштвото.

Друштвото може да даде еден збирен одговор на прашањата со иста содржина.

Прашањата поставени од акционерите се сметаат дека се одговорени ако одговорите се достапни на интернет страницата на Друштвото во формат на прашање и одговор.

Друштвото е должно одговорите на поставените прашања на седница на собранието на Друштвото да ги објави на својата интернет страница во формат на прашање и одговор.

XI. СЛУЖБА ЗА ВНАТРЕШНА РЕВИЗИЈА

Член 118

Неизвршните членови на Одборот на директори на Друштвото организираат Служба за внатрешна ревизија, како независна организациска единица во Друштвото.

Организациската поставеност, правата, одговорностите и односите со другите организациски единици на Друштвото, како и одговорноста и условите за назначување на раководителот на Службата за внатрешна ревизија, со своја одлука ги уредуваат неизвршните членови на Одборот на директори на Друштвото. Одлуката се донесува со мнозинство на гласови од вкупниот број на неизвршните членови на Одборот на директори.

Раководителот на Службата за внатрешна ревизија со своја одлука го назначуваат неизвршните членови на Одборот на директори со мнозинство на гласови од од вкупниот број на неизвршните членови на Одборот на директори.

Правата и обврските на раководителот на Службата за внатрешна ревизија се уредуваат со договор кој во име на неизвршните членови на Одборот на директори го склучува претседателот на Одборот на директори.

Службата за внатрешна ревизија врши постојана и целосна ревизија на законитоста, правилноста и ажурноста на работењето на Друштвото преку:

- оценка на адекватноста и ефикасноста на системите за внатрешна контрола;
- оценка на спроведувањето на политиките за управување со ризиците;
- оценка на поставеноста на информатичкиот систем;
- оценка на точноста и веродостојноста на трговските книги и финансиските извештаи;
- проверка на точноста, веродостојноста и навременоста во известувањето согласно со прописите и

- следење на почитувањето на прописите, политиките и процедурите на Друштвото.

Службата за внатрешна ревизија ги спроведува своите активности во согласност со принципите и стандардите за внатрешна ревизија и политиката и процедурите за работење на службата.

Лицата вработени во службата за внатрешна ревизија извршуваат работи само на Службата.

Вработените во Друштвото се должни на лицата кои се вработени во Службата за внатрешна ревизија да им овозможат увид во документацијата со која располагаат и да им ги дадат сите потребни информации.

Член 119

Службата за внатрешна ревизија изготвува годишен план за работа, што го одобруваат неизвршните членови на Одборот на директори.

Во планот од ставот 1 на овој член задолжително се наведува предметот на ревизија со опис на содржината на планираната ревизија во одделни области и распоред на контролите во текот на годината со планирано времетраење за спроведување на контролите.

Член 120

Службата за внатрешна ревизија е должна за своето работење да изработи полугодишен и годишен извештај и да ги достави до неизвршните членови на Одборот на директори.

Полугодишниот и годишниот извештај од ставот 1 на овој член содржат:

- опис на извршените ревизии на работењето на Друштвото;
- оценка на адекватноста и ефикасноста на системите за внатрешна контрола;
- наоди и предложени мерки на Службата за внатрешна ревизија и
- оценка на спроведувањето на мерките предложени од страна на Службата за внатрешна ревизија.

Годишниот извештај од ставот 1) од овој член содржи и:

- оценка на реализацијата на поставените цели со годишниот план за работа;
- оценка за планираното време за контрола и евентуалното отстапување и
- информации за извршени други активности.

Неизвршните членови на Одборот на директори се должни да го достават годишниот извештај на Службата за внатрешна ревизија до собранието на Друштвото.

Член 121

Службата за внатрешна ревизија е должна веднаш да го известат Одборот на директори доколку во текот на контролата утврди:

- непочитување на стандардите за управување со ризиците поради што постои можност за нарушување на ликвидноста или солвентноста на Друштвото и
- дека Одборот на директори не ги почитува прописите и општите акти и интерните процедури на Друштвото.

XII. СТРУЧЕН КОЛЕГИУМ НА ГЕНЕРАЛНИОТ ДИРЕКТОР

Член 122

Заради координација во процесот на работата во Друштвото се формира Стручен колегиум на извршниот директор кој го сочинуваат раководните работници на внатрешните делови на Друштвото.

Со Стручниот колегиум раководи извршниот директор.

XIII. ИНФОРМИРАЊЕ НА АКЦИОНЕРИТЕ, АКТИ И ДОКУМЕНТИ

Член 123

Заради остварување на своите права определени со закон и овој статут секој акционер на друштвото и кога не учествува во управувањето, има право да биде лично информиран за работењето на друштвото и право на увид во книгите, актите и во другите документи на друштвото.

Секој акционер има право да бара копии од актите и документите што се предмет на разгледување и одлучување на собрание. Одборот на директори е должен да им обезбеди копија и тоа без надомест. Во сите други случаи надоместокот не може да биде поголем од стварните трошоци.

Одборот на директори го определува начинот на објавување на податоците и извештаите за коишто со овој статут е определена обврската за нивно објавување во дневен весник, интернет или на друг начин и ги утврдува податоците и извештаите кои се објавуваат, а за кои смета дека се значајни за акционерите и друштвото, освен ако со закон поинаку не е определено.

Член 124

Друштвото, во своето седиште, мора да ги чува следните акти и документи:

- 1) Статутот и другите акти, како и сите други измени и дополнувања, заедно со пречистените текстови;
- 2) записниците и сите други документи од сите собранија на акционерите;
- 3) записниците и одлуките од состаноците на Одборот на директори;
- 4) годишните сметки и финансиските извештаи коишто треба да се чуваат според закон;
- 5) прилози (исправи и докази) коишто се поднесени до трговскиот регистар;
- 6) сите јавни повици и проспекти за издавање акции и други хартии од вредност на друштвото;
- 7) целокупната писмена кореспонденција на друштвото со неговите акционери;
- 8) ажурирана листа со имиња и презимиња и адреси на сите избрани членови на Одборот на директори;
- 9) документите за залог и хипотека;
- 10) извештајот на овластениот ревизор и извештајот на овластениот проценител;
- 11) гласачките ливчиња и полномоштвата за учество на собранието во оригинал или копија;
- 12) колективниот договор на ниво на друштвото
- 13) Целокупната документација поврзана со одобрувањето на зделката со заинтересирана страна и
- 14) други акти и документи предвидени со закон и со овој статут.

Член 125

На секој акционер мора да му се обезбеди право на увид во актите и другите документи на друштвото од претходниот член на овој статут, во седиштето на друштвото, на начин определен со овој член.

Секој акционер кој бара увид во актите и другите документи на друштвото од претходниот член на овој статут, должен е да поднесе писмено барање преку архивата на Друштвото, или преку пошта со препорачана пратка до претседателот на Одборот на

директори, во кое ги наведува кој/кои акт/акти се бараат на увид. Денот (датумот) на бараниот увид го определува претседателот на Одборот на директори, кој не може да биде подолг од три работни дена од денот на приемот на писменото барање во Друштвото. Претседателот на Одборот на директори назначува лице вработено во Друштвото кое ќе му ги стави на увид бараните акти и документи на акционерот – барател на увидот.

Акционерот има обврска да ги плати трошоците за бараните копии, коишто не можат да бидат повисоки од стварните трошоци.

Правото на информирање за записниците и одлуките од состаноците на Одборот на директори акционерите го остваруваат преку неизвршните членови на Одборот на директори.

Акционерот не може јавно да ги објавува или да ги презентира информациите, освен на акционерите, ако остварува пред надлежен орган некое право определено со закон, со овој статут и со акт на друштвото, или ако тие веќе не се јавно објавени.

XIV. ГОЛЕМИ ЗДЕЛКИ И ЗДЕЛКИ СО ЗАИНТЕРЕСИРАНА СТРАНА

Член 126

За голема зделка се смета зделка (вклучувајќи, без ограничување, заем, кредит, залог, гаранција) или меѓусебно поврзани зделки, доколку таквата зделка, односно зделки се однесуваат на стекнување или отуѓување или на можно отуѓување, директно или индиректно на имот на Друштвото чија што вредност изнесува над 20% од сметководствената вредност на имотот на Друштвото, определена врз основа на последните финансиски извештаи на Друштвото, со исклучок на зделки поврзани со стекнување преку запишување обични акции на Друштвото и зделки поврзани со стекнување на конвертибилни обврзници.

Кога, во согласност со закон, собранието донесува одлука за одобрување голема зделка, одлуката ја донесува врз основа на проценетата вредност на имотот што се стекнува или отуѓува, определена од Одборот на директори.

Член 127

Одлука за одобрување на секоја голема зделка којашто се однесува на имот чијашто вредност е проценета над 20% до 50% од книговодствената вредност на имотот на друштвото, се донесува со согласност на сите членови на Одборот на директори.

Ако не се постигне согласноста од претходниот став на овој член за одобрување голема зделка, Одборот на директори може да одлучи големата зделка за којашто треба да се донесе одлука да ја поднесе на одобрување на собранието, кое одлуката ја донесува со мнозинство гласови од претставените акции на собранието со право на глас.

Одлука за одобрување голема зделка, чијшто предмет е имот чијашто вредност е проценета над 50% од книговодствената вредност на имотот на друштвото, се донесува со две третинско мнозинство од акциите со право на глас претставени на собранието.

Во случај ако за остварувањето на големата зделка член на Одборот на директори има личен интерес, односно е заинтересирана страна за нејзиното одобрување, се применуваат одредбите што се однесуваат на зделки на заинтересирана страна.

Голема зделка, извршена спротивно на одредбите на овој член и законот е ништовна.

Член 128

Секоја зделка (вклучувајќи, без ограничување, заем, кредит, залог или гаранција) во која заинтересираната страна е член на Одбор на директори, вклучувајќи ги и раководните лица, или акционер на друштвото кој заедно со поврзаните лица поседуваат 20% или повеќе проценти од акциите со право на глас на друштвото или лице кое има овластување да дава упатства на друштвото што се задолжителни, се смета за зделка со заинтересирана страна и се извршува од страна на друштвото во постапка во согласност со закон.

Се смета дека лицето од став 1 на овој член е заинтересирана страна и има интерес во извршување на зделката од страна на друштвото доколку тоа лице, негов застапник, сопружник, родители, деца, браќа/сестри од двајцата родители или само од едниот родител, родители посвоители, посвоени деца и/или некое лице поврзано со нив (во натамошниот текст: заинтересирана страна):

- е страна во таквата зделка, нејзин корисник, застапник или посредник во таква зделка или

- поединечно или заедно поседуваат 20% или повеќе проценти од акциите во правното лице кое е страна во зделката, нејзин корисник, застапник или посредник во таквата зделка или

- е член на органот на управување, односно на надзор на правното лице кое е страна во зделката, нејзин корисник или застапник во таква зделка, или е раководно лице на тоа правно лице.

Одредбите од ставовите 1 и 2 на овој член нема да се применуваат:

- ако сите акционери на Друштвото имаат интерес во зделката;

- во случај на остварување на правото на првенствено купување акции, издадени од Друштвото и

- при стекнување или откуп на сопствени акции.

Лицата наведени во овој член се должни да го известат Одборот на директори:

за друштвата во кои тие сами или заедно со поврзани лица имаат 20% или повеќе проценти од уделот, односно акции со право на глас;

за друштвата во чишто органи имаат управувачки функции и на нив познати тековни или можни зделки, во кои се заинтересирана страна.

Член 129

Секоја зделка со заинтересирана страна е предмет на претходно одобрување од страна на Одборот на директори, или на собранието, на начинот и според постапката определена со закон.

Одлука за одобрување на секоја зделка со заинтересирана страна се врши со мнозинство гласови од членовите на Одборот на директори кои немаат интерес во зделката. Ако сите членови на одборот на директори се заинтересирани страни или ако бројот на членовите на одборот на директори кои немаат интерес е помал од бројот што е потребен за кворум за седницата на одборот на директори таквата зделка ја одобрува собранието.

Собранието ја одобрува зделката со заинтересираната страна со мнозинство гласови на сите акционери кои немаат интерес, а кои поседуваат акции со право на глас и тоа, ако:

1) вредноста на имотот на којшто се однесува ваквата зделка или поврзаните зделки изнесува 2% или повеќе проценти од книговодствената вредност на имотот на друштвото, според последните ревидирани финансиски извештаи на друштвото или во однос на понудената цена во случај кога треба да се купи имот;

2) зделката или поврзаните зделки се однесуваат на издавање преку запишување или продажба на акции што изнесуваат повеќе од 2% од обичните акции на друштвото, преостанати во тој период и обичните акции во кои може да се конвертираат хартии од вредност претходно издадени во серии и кои можат да бидат конвертирани во акции или

3) зделката или поврзаните зделки се однесуваат на издавање преку запишување на конвертибилни обврзници, што може да се конвертираат во обични акции, а кои изнесуваат повеќе од 2% од издадените обични акции на друштвото и ако, во исто време, претходно издадените обични акции во серии се конвертибилни во акции.

Во одлуката со која се одобрува зделка со заинтересирана страна се определува лицето кое е страна на зделката или е корисник, како и вредноста, предметот и другите материјални услови на зделката.

Во постапката на одобрување зделка со заинтересирана страна цената на имотот или услугите кои се продаваат или се купуваат со неа ги определува одборот на директори.

Секоја заинтересирана страна е одговорна кон друштвото, акционерите и кон другите членови на одборот на директори или извршниот директор, за штетите што им ги предизвикала доколку во рок од три години од денот кога е одобрена зделката со заинтересираната страна се утврди дека е штетна за Друштвото, акционерите или за

членовите на одборот на директори кои немаат интерес во зделката. Ако повеќе заинтересирани страни се одговорни, нивната одговорност е солидарна.

Пред донесувањето на одлука за одобрување на зделка со заинтересирана страна донесена од надлежниот орган на Друштвото, а доколку вредноста на зделката што е предмет на одобрување или кумулативната вредност на меѓусебни поврзани зделки во текот на изминатите 12 месеци од денот на одобрувањето на зделката, изнесува 10% и повеќе од вредноста на активата на друштвото определена врз основа на последните ревидирани годишни финансиски извештаи, е потребно мислење од овластен ревизор кој ги исполнува условите пропишани со Законот за ревизија и Законот за хартии од вредност.

Мислењето од овластениот ревизор се однесува на тоа дали зделката со заинтересирана страна е во согласност со важечките прописи во земјата, дали зделката со заинтересирана страна е фер, односно дали вредноста на зделката е утврдена според пазарните услови, дали постои несразмерност во заемните давања на страните, дали постојат и какви било други факти и околности кои би можеле да претставуваат основ за причинување на штета со препорака до малцинските акционери дали да ја поддржат зделката со заинтересирана страна.

Друштвото може да ја реализира зделката со заинтересирана страна само доколку пред одобрувањето на зделката е добиено мислење од овластен ревизор.

Одредбите ставовите 7,8 и 9 од овој член нема да се применуваат кога друштвото врши исплата на дивиденда и издава хартии од вредност.

Друштвото е должно, по целосно реализирање на зделката со заинтересирана страна, веднаш а најдоцна наредниот работен ден, во најмалку еден дневен весник, на веб страницата на друштвото и на веб страницата на овластена берза да објави известување за реализираната зделка со заинтересирана страна.

Зделката со заинтересирана страна извршена спротивно на одредбите од овој член и на Законот за трговските друштва е ништовна.

XV. ТРГОВСКИ КНИГИ, ГОДИШНА СМЕТКА И ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

Член 130

Друштвото во согласност со принципите на правилно водено сметководство, води трговски книги на начин што ги прави видливи сите превземени трговски правни работи, состојбата на средствата, обврските, главнината, приходите и расходите. Трговските книги се водат на таков начин што секое трето лице експерт, при прегледувањето на книгите може да стекне општ преглед и увид во врска со работењето на трговецот и во врска со финансиската состојба и со финансискиот резултат на неговото друштво. Трговските книги мора јасно да покажат на кој начин биле започнати, водени и комплетираны сите трговски трансакции на трговецот.

Одборот на директори има обврска да зачува примерок од секое испратено деловно писмо. Зачуваниот примерок мора да биде идентичен со испратениот оригинал.

Друштвото трговските книги ги води по системот на двојно книговодство: дневник, главна книга и аналитички евиденции.

Член 131

Друштвото трајно ги чува годишните сметки и финансиските извештаи.

Трговските книги се чуваат најмалку десет години од истекот на годината за којашто се однесуваат.

Сметководствените документи се чуваат најмалку пет години од истекот на годината во којашто се искористени за составување на трговските книги, освен документите за пресметка на плати, коишто се чуваат трајно.

Годишните сметки и финансиските извештаи, трговските книги и сметководствените документи се чуваат во изворна форма или пренесена на некои од медиумите за автоматска или за микрографичка обработка на податоци.

Член 132

Друштвото, по истекот на календарската деловна година, составува годишна сметка и составува и финансиски извештаи.

Одборот на директори може да одлучи покрај годишната сметка и финансиските извештаи предвидени со ставот 1 на овој член, да се изготвуваат и финансиски извештаи за покуси периоди од деловната година.

Годишната сметка вклучува биланс на состојба и биланс на успех и објаснувачки белешки. Финансиските извештаи вклучуваат биланс на состојба и биланс на успех, извештај за промените во главнината, извештај за паричните текови, применетите сметководствени политики и други објаснувачки белешки подготвени во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување со усвоените меѓународните стандарди за финансиско известување објавени во „Службен весник на Република Македонија”.

Годишната сметка и финансиските извештаи ги потпишува сметководителот, односно овластениот сметководител, при што го наведува датумот на нивното составување и потпишување, и регистарскиот број под кој е евидентиран во Институтот на сметководители и овластени сметководители, а по потпишувањето од страна на сметководителот, односно овластениот сметководител, истите ги потпишува извршниот директор. Одборот на директори покрај годишната сметка и финансиските извештаи е должен, по завршувањето на секоја деловна година, да изготви и извештај за работата на Друштвото во предходната деловна година. Во годишниот извештај за работата на Друштвото во претходната деловна година, Одборот на директори има обврска објективно да ги презентира и да ги објасни главните фактори и околностите коишто влијаеле на определувањето на работењето, вклучувајќи ги и промените во опкружувањето во чијшто рамки Друштвото дејствува, одговорот на Друштвото на тие промени и нивното влијание, политиката на вложување за одржување и за поддршка на успешноста во работењето на Друштвото, вклучувајќи ја и политиката на дивиденди, изворите на средствата на Друштвото, политиката на односот на долгорочниот долг спрема основната главнина и политиката на управување со ризикот, големите зделки и зделките со заинтересираната страна, како и средстватана Друштвото чијашто вредност не е одразена во билансот на состојбата според меѓународните сметководствени стандарди, изгледите за идниот развој на Друштвото и неговиот деловен потфат, активностите во сферата на истражувањето и развојот, како и информациите во врска со стекнувањето сопствени удели или акции, во зависност од релевантните околности. Во годишниот извештај на Друштвото се објавуваат и примањата на извршниот директор (плата, надоместоци на плата, бонус, осигурувања и други права), односно надоместокот на неизвршните членови.

Член 133

Друштвото е должно да има ревизорско мислење на финансиските извештаи најдоцна еден месец пред одржувањето на собранието.

Член 134

Одборот на директори може да предложи добивката да се изостави од распределба меѓу акционерите.

По предлогот на Одборот на директори за изоставување на добивката од распределба меѓу акционерите одлука донесува собранието на друштвото.

XVI. РЕЗЕРВИ НА ДРУШТВОТО

Член 135

Друштвото има задолжителна општа резерва како општ резервен фонд кој е формиран по пат на зафаќање од нето добивката.

Оваа резерва се пресметува и издвојува како процент од 15% од добивката, се додека резервите на Друштвото не достигнат износ којшто е еднаков на една десетина од основната главнина.

Ако така создадената резерва се намали, мора да се дополни на ист начин.

Додека општата резерва не го надмине определениот износ од став 2 на овој член добивката може да се употребува само за покривање на загубите.

Кога општата резерва ќе го надмине најмалиот износ и по покривање на сите загуби, со одлука на Собранието, вишокот може да се употреби за дополнување на дивидендата, ако таа за деловната година не го достигнала најмалиот износ пропишан со првиот став од овој член.

Она што во резервата е внесено врз основа на доплата на акционерите, не може да се употреби за дополнување на дивидендата.

Член 136

Собранието одлучува за покривање на загубата.

Во одлуката за покривање на загубата се наведуваат изворите за нејзино покривање, а особено: од додатоци, со отпис на побарувањата на доверителите, на товар на задолжителната општа резерва, на товар на посебните резерви за покривање загуби и на товар на главнината, со нејзино намалување.

Со одлука од ставот 1 на овој член не може да се вршат измени во загубата на друштвото.

Заради покривање на определени загуби или за други издатоци кои ги определува собранието се воспоставува посебен резервен фонд.

XVII. СТАТУСНИ ПРОМЕНИ ВО ДРУШТВОТО

Член 137

Кон друштвото може да се присоедини друго друштво (друштво што се присоединува) или друштвото може да се присоедини кон друго друштво (кон друштво што превзема).

Друштвото може да се спои со друго друштво, со основање на ново друштво.

Друштвото може, преку поделба, истовремено, да го пренесе сиот имот и обврските на две или повеќе новосоздадени друштва (раздвојување со основање) или на две или повеќе постојани друштва (раздвојување со преземање). Друштвото може, преку поделба, дел од својот имот и од обврските да ги пренесе на едно или на повеќе новосоздадени друштва (издвојување со основање) или на едно или на повеќе постојани друштва (издвојување со преземање) при што Друштвото нема да престане.

Поделбата на друштвото може да се спроведе и со истовремено пренесување на сиот имот или на дел од имотот и на неговите обврски на нови Друштва и на постојани друштва (комбинирана поделба со раздвојување со основање, раздвојување со преземање, издвојување со основање и со издвојување со преземање).

Одлука за присоединување, спојување или поделба донесува собранието според условите и начинот, предвидени со закон за измена на овој статут.

Одборот на директори и органот на управување на друштвото со кое се врши присоединувањето, односно органот на управување на друштвото со којшто се спојува или со органот на управување на друштвото којшто се презема при поделба на друштвото склучуваат спогодба во која ќе ги усогласат условите под којшто ќе се изврши присоединувањето, спојувањето, односно поделбата. спогодбата се составува во форма на нотарски акт.

Ако поделбата на друштвото ќе се врши со поделба со раздвојување со основање или со издвојување со основање на нови друштва, Одборот на директори ќе донесе план за поделба. планот за поделба, со сите негови прилози се составува во форма на нотарски акт.

Член 138

Најдоцна еден месец пред одлучувањето на собранието на прифаќање на спогодбата, односно на планот за поделба, Одборот на директори, согласно законот објавува во

"Службен весник на Република Македонија" и најмалку во еден дневен весник известување за склучената спогодба, односно донесениот план за поделба.

Спогодбата, односно планот за поделба и прилозите коишто се нивни составни делови се ставаат на увид на сите акционери во седиштето на друштвото. Во објавувањето од ставот 1 на овој член се наведуваат времето и другите подробности коишто се од значење секој акционер да може да изврши увид.

Во рокот од ставот 1 на овој член спогодбата, односно планот за поделба се доставуваат до трговскиот за да се изврши предбележба. По извршената предбележба во "Службен весник на Република Македонија" се објавува дека е извршена предбележба во трговскиот регистар и дека спогодбата, односно планот за поделба се дозволени за увид.

Член 139

Спогодбата, односно планот за поделба мора да го прегледа овластен ревизор. Овластениот ревизор го назначува Одборот на директори.

Извештајот за извршената ревизија мора да го содржи мислењето на ревизорот дали индексот на размената на акциите е праведен и разумен.

Член 140

Одборот на директори составува извештај во писмена форма, во којшто во подробности ќе ги:

1) образложи причините, односно целта којашто треба да се постигне со присоединувањето, спојувањето и поделбата;

2) образложи правните и деловните прашања, како и предложените правни и економски основи под коишто ќе се врши присоединувањето, спојувањето и поделбата;

3) објасни критериумите и методите со коишто е утврден соодносот според којшто ќе се врши замена на уделите, односно на акциите и критериумите за нивната распределба;

4) образложи содржината на документите и на предлогот на актите за присоединувањето, спојувањето и поделбата;

5) опише тешкотиите коишто се појавиле во текот на постапката при процената на имотот и на обврските;

6) наведе непаричните влогови, како и проблемите коишто произлегле при нивната процена што се врши според членот 35 од Закон, и ќе се упати на извештаите според кои овие непарични влогови биле проценети и на начинот на којшто извештаите се достапни за увид;

7) образложи промените на имотот и на обврските настанати од денот на склучувањето на спогодбата, односно на донесувањето на планот за поделба до денот на одлучувањето на содружниците, односно одржувањето на собирот на содружниците или на собранието на коешто ќе се одлучува за присоединувањето, спојувањето и поделбата и

8) објасни измените што се извршени во спогодбата, односно во планот за поделба заради нивната обврска да постапат според укажувањата на овластениот ревизор.

Член 141

Најмалку еден месец пред денот на определен за одлучување на собранието на коешто треба да се одлучува за потврдувањето на спогодбатаа, односно планот за поделба, Одборот на директори е должен на акционерите да им овозможи во седиштето на друштвото да се запознаат со документацијата за остварувањето на присоединувањето, спојувањето, односно поделбата, а особено со:

1) спогодбата, односно со планот за поделба, со сите нивни прилози;

2) годишната сметка и со годишниот извештај за работењето на секое од друштвата коешто учествува во присоединувањето, спојувањето, односно поделбата за последните три години, односно за секоја година од постоењето на друштвото ако тоа постои помалку од три години;

3) годишната сметка подготвена во согласност со членот 524 од Законот за трговските друштва;

4) извештајот подготвен од Одборот на директори / и од органот на управување на друштвото коешто се присоединува, односно спојува;

- 5) извештајот на овластениот ревизор и
- 6) други значајни информации и известувања коишто се од значење за одлучувањето за присоединувањето, спојувањето, односно поделбата.

Годишните сметки од ставот 1 точка 2 на овој член со составуваат во согласност со прописите коишто важеле во времето кога се составувани.

Член 142

Спогодбата, односно планот за поделба станува полноважен откако ќе го прифати Собранието.

Одлуката за потврдување на спогодбата, односно на планот за поделба се донесува на начинот на којшто се донесува одлука за измена на овој статут.

Одлуката за потврдување на спогодбата, односно планот за поделба од ставот 1) на овој член се смета за одлука за присоединување, спојување, односно поделба.

Собранието истовремено со одлуката за присоединување, спојување, односно поделба со раздвојување со преземање и со издвојување со преземање донесува и одлука за измена на овој статут, а со одлуката за поделба со раздвојување со основање и со издвојување со основање донесува одлука за усвојување на договор на друштво, односно на статут на новосоздадено друштво.

Записникот од собранието од ставот 1 на овој член го води нотар. Спогодбата, односно планот за поделба се приложува кон записникот од состанокот од одржаното собрание како негов составен дел.

Член 143

На акционер кој се изјаснил дека не сака за неговите акции да преземе акции во друштвото што презема, во ново друштво - корисник коешто настанало со спојување, во новооснованото друштво, друштвото е должно да му ги откупи акциите според цена утврдена во одлуката за присоединување, спојување, односно поделба.

Ако акционерот не ја прифати понудената цена од ставот 1 на овој член, најдоцна во рок од триесет дена од денот на одбивањето на понудата, може да поднесе предлог до судот да ја утврди вредноста на акциите. Акционерот ги губи сите права од акциите, освен правото на надомест за неговите акции.

Друштвото може, врз основа на одлуката на судот, да им исплати зголемен износ на сите акционери кои поседуваат акции од ист род и класа во износ што бил исплатен врз основа на одлука на суд.

Акционерот од друштвото кога се присоединува, се спојува, односно се дели не може да има други барања од имотот на друштвото што презема, односно од новото друштво - корисник ниту од друштвото што презема дел од имотот и дел од обврските на друштвото поделено со раздвојување со преземање или издвојување со преземање, односно од новооснованото друштво основано со поделба на друштвото со раздвојување со основање или со основање или со издвојување со основање.

XVIII. ОСНОВАЊЕ НА ДРУШТВА

Член 144

Друштвото може да формира друштва самостојно или заедно со други друштва, кое е веќе под негова контрола, односно под заедничка контрола на оснивачите.

Одлука за основање друштво донесува Одборот на директори.

Ако друштвото од став 1 на овој член се основа со намалување на основната главнина на друштвото над 50%, за основање на новото друштво одлуката ја донесува Собранието на друштвото.

Членовите на органот на управување во друштвото од став 1 на овој член ги назначува Одборот на директори.

Член 145

Меѓусебните односи во случај на формирање на ново друштвото се регулираат со договор, кој го склучува Одборот на директори во случаите кога вложувањето не го надминува износот од 50% од основната главнина на друштвото.

XIX. ОПШТИ АКТИ НА ДРУШТВОТО

Член 146

Односите во друштвото се уредуваат со овој статут,, правилници, одлуки и други акти со кои се уредуваат општите прашања.

Работните односи, платите и другите права од работен однос се уредуваат со правилници и колективен договор кои ги донесува, односно склучува Одборот на директори."

Актите на друштвото мора да бидат во согласност со овој статут, а одредбите од актите кои се спротивни на овој статут не може да се применуваат.

Член 147

Општите акти на Друштвото ги донесува Одборот на директори со мнозинство на гласови од присутните членови на Одборот на директори,, а се објавуваат на огласната табла на Друштвото.

Општите акти на Друштвото стапуваат во сила со денот на донесувањето, доколку Одборот на директори не одлучи поинаку.

Член 148

Толкувањето на актите на Друштвото го дава органот што го донел.

Актот за толкување на актите се објавува на ист начин како и самите акти.

XIX. ИЗМЕНА НА СТАТУТОТ НА ДРУШТВОТО

Член 149

Статутот се менува со одлука на Собранието на Друштвото со две третини од акциите со право на глас претставени на собранието.

Член 150

Иницијатива за изменување и дополнување на Статутот поднесуваат:

- Одборот на директори;
- Акционери кои поседуваат најмалку 10 % од вкупниот број на акции со право на глас.

По иницијативата расправа Одборот на директори и ако оцени оправданост на иницијативата, до Собранието на акционери поднесува Предлог на одлука за измена на статутот.

XXI. ПРЕСТАНОК НА ДРУШТВОТО

Член 151

Друштвото престанува по основите утврдени со закон за трговските друштва.

XXII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 152

Со денот на влегувањето во сила на Одлуката за измена на Статутот донесена на ден 01.07.2019 година, престанува да важи Статутот на акционерското друштво Земјоделски комбинат "Пелагонија" – Пречистен текст – број 01-447 од 23.04.2015 година.

Член 153

Пречистениот текст на Статутот, влегува во сила со денот на донесувањето на Одлуката за измена на Статутот број 01-447 од 23.04.2015 година на акционерското друштво Земјоделски комбинат "Пелагонија" – Битола – Пречистен текст -, донесена од Собранието на акционери на ден 01.07.2019 година.

**ОДБОР НА ДИРЕКТОРИ
ПРЕТСЕДАТЕЛ**

/Цветан Панделески/

